

VILNIUJE LANKYSIS JAV SENATORIUS JOHN MCCAIN

Pakeliui į Miuncheno saugumo konferenciją Vilniuje planuoja trumpam apsilankyti žymus JAV respublikonas senatorius John McCain.

Vasario 4 dieną jis ir grupė Kongreso narių Vilniuje susitiks su prezidente Dalia Grybauskaite aptarti situaciją Baltarusijoje ir Miuncheno saugumo konferencijos temas, sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys. Iš Vilniaus prezidentė D.Grybauskaitė ir senatoriai bei kongresmenai išvyks dalyvauti tradicinėje Miuncheno saugumo konferencijoje.

Prezidentūros duomenimis, be J.McCain pas prezidentę taip pat turėtų apsilankyti senatoriai Joseph Lieberman

ir Susan Collins ir bent keturi Atstovų Rūmų nariai.

J.McCain su delegacija Seime planuoja susitikti su Europos humanitarinio universiteto (EHU) studentais aptarti porinkiminės situacijos Baltarusijoje, sakė Seimo pirmininkės patarėjas užsienio politikai Laurynas Kasčiūnas.

J.McCain 2008 metais buvo Respublikonų kandidatas prezidento rinkimuose, bet juose pralaimėjo demokratui Barack Obama.

Tarptautinė bendruomenė pasmerkė įvykius Baltarusijoje, kai gruodžio 19 dieną pasibaigus balsavimui prezidento rinkimuose jėgos struktūros išvaikė protesto akciją.

LRS

Jungtinėse Amerikos Valstijose 2010 metais rugsėjo 14 d. pasitarimuose dalyvavo Lietuvos Seimo Pirmininkė Irena Degutienė ir JAV senatoriumi John McCain.

www.lrs.lt

JAV PADARYS VISKĄ, KAD REMTŲ LIETUVOS PIRMININKAVIMĄ ESBO

1980-ųjų pabaigoje teko dažnai lankyti Lietuvoje kaip jaunesniajam diplomatui. Jausdavau pasididžiavimą, kai vietos politikams galėdavau pasakyti, kad JAV nepripažino Lietuvos prijungimo prie TSRS. Ypatingą pasididžiavimo jausmą išgyvenau, kai 1989 m. žiemą pamačiau ant Vilniaus pilies bokšto plevėsuojančią nepriklausomos Lietuvos vėliavą. Atsižvelgiant į to meto aplinkybes, tai buvo svarbus ir drąsus sprendimas.

Po pusantrų metų susirūpinęs sekiau visus pranešimus apie 1991 m. sausio 13 d. įvykius. Sovietų kariams užpuolus Vilniaus televizijos bokštą, ir žuvus 13 civilių, pagalvojau apie tai, kokie išbandymai ir nelengvos dienos laukia jaunos Respublikos, vos prieš dešimt mėnesių paskelbusios savo nepriklausomybę.

Sunkiai galėjau įsivaizduoti, kad praėjus lygiai 20 metų po šių dramatiškų įvykių, Lietuvos Užsienio reikalų ministras imsis vadovauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO). Mano manymu, Šaltojo karo metu sukurta ESBO, tai – organiza-

cija, veikianti kaip pagrindinis forumas, kuriame aptariamai ir sprendžiami gyvybiškai svarbūs klausimai: taika, saugumas ir žmogaus teisės. Visame transatlantiniame ir Europos regione ši organizacija prisidėjo prie demokratinių idealų puoselėjimo ir pagrindinių laisvių skatinimo. Šie idealai įkvėpė ir drąsius kovotojus sausio įvykiuose.

Taigi, po 20 metų su dideliu susidomėjimu klausiausi, kaip Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pirmą kartą kaip organizacijos pirmininkas kreipėsi į ESBO Nuolatinę tarybą. Jis kalbėjo apie garbę ir atsakomybę, kurią jis ir jo tauta jaučia prisiimdami šį iššūkių reikalaujantį vadovo vaidmenį. Jis pabrėžė savo įsipareigojimą „taikiu, derybų būdu išspręsti egzistuojančius konfliktus ESBO, ...remti ir ginti spaudos laisvę bei žurnalistų saugumą, apsaugoti nepriklausomas nacionalines žmogaus teisių institucijas”.

Jis taip pat pažymėjo ketinantis sustiprinti pastangas užkertant kelią tarptautinėms grėsmėms, tarp jų, ir kylančioms iš Afganistano teritori-

jos; skatinti toleranciją pasitelkiant švietimą, ir plėtoti bendruosius principus energijos saugumo srityje.

Jungtinės Amerikos Valstijos sutinka su šiais tikslais. Kaip ir minėjau atliepdamas į Užsienio reikalų ministro pasisakymą, **JAV padarys viską, ką gali, kad paremtų Lietuvos pirmininkavimą.**

JAV tiki, kad ESBO turėtų stiprinti išankstinio įspėjimo, konfliktų prevencijos, krizių valdymo ir teritorijų atkūrimo po konfliktų pajėgumus, taip pat plėsti savo vaidmenį sprendžiant problemas Afganistane. Ji taip pat turi vykdyti įsipareigojimus ir toliau šalinti kliūtis žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimui.

Atviros visuomenės įsipareigojimai turi tapti politinio ir karinio saugumo pagrindu. ESBO tvirtai tiki, kad pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms yra būtina taikos tarp valstybių sąlyga, ir šis požiūris daro ją išskirtinę kitų organizacijų atžvilgiu. Mes žinome, kad Lietuva taip pat tiki šiomis vertybėmis, ir mes linkime jai didžiausios sėkmės vedant šią organizaciją į naują dešimtmetį.

Ambasadorius Ian Kelly, JAV atstovas ESBO

SANTYKIŲ SU RUSIJA PERKROVIMAS – JAV LAIMĖJIMAS

Svarbiu JAV užsienio politikos laimėjimu per pastaruosius metus JAV prezidentas Barack Obama pavadino santykių su Rusija „perkrovimą”. „Mes atlikome santykių su Rusija „perkrovimą”, sustiprinome savo sąjungą su Azijos šalimis ir sukūrėme naują partnerystę su tokiomis šalimis, kaip Indija”, - pareiškė B.Obama pranešime Kongresui „Apie padėtį šalyje”. Pasak jo, „Amerikos pirmavimas pasireiškė mums dedant pastangas mažinti ginkluotę”.

Kadangi respublikonai ir demokratai patvirtino naują Strateginės ginkluotės mažinimo sutartį (START), bus dislokuojama gerokai mažiau branduolinių ginklų ir jų gabenimo priemonių, sakė JAV prezidentas. „Mes dėjome diplomatinės pastangas, siekdami priversti Iraną vykdyti savo įsipareigojimus, ir Irano vyriausybė atsidūrė griežčiausių nei kada nors anksčiau sankcijų akivaizdoje”, - pabrėžė B.Obama.

Korėjos pusiasalyje mes drauge su savo sąjungine Pietų Korėja primygtinai reikalaujame, kad Šiaurės Korėja laikytųsi savo įsipareigojimų atsisakyti branduolinio ginklo”, - sakė jis.

„Drauge su savo sąjungininkais Europoje mes suteikėme gyvybingumo NATO ir išplėtėme mūsų bendradarbiavimą visomis kryptimis nuo kovos su terorizmu iki priešraketinės gynybos”, - pažymėjo

JAV prezidentas.

B.Obama taip pat pranešė, kad kovą aplankys Brazilija, Čilė ir Salvadorą, „siekdamas stiprinti naujas sąjungas dėl Amerikos pažangos”.

Tarptautinis teroristų tinklas „al Qaeda”, kurio daugelis vadų, kaip manoma, slapstosi Pakistane, šiuo metu patiria didžiausią spaudimą nuo 2001 metais rugsėjo 11 dieną Jungtinėse Valstijose įvykdytų atakų, JAV prezidentas Barack Obama pareiškė skelbdamas savo metinį pranešimą „Apie padėtį Jungtinėse Valstijose”.

„Jų vadai ir operatyvininkai šalinami iš mūšio lauko. Jų saugūs prieglobsčiai mažėja, - nurodoma Baltųjų rūmų išanksto išplatintame prezidento kalbos tekste. - Mes pasiuntėme žinių nuo Afganistano sienos iki Arabijos pusiasalio ir visų pasaulio kampelių: mes nesiliausime, nesusvyruosime - mes jus nugalėsime”.

B.Obama dėkojo kovos su terorizmu pareigūnams, žlugdantiems „al Qaeda” tebekuriamus išpuolių planus, tačiau taip pat stengėsi padėkoti Amerikos musulmonus, sakydamas, kad jiems priešiškos reakcijos nebus.

JAV prezidentas nurodė suintensyvinti bepiločių lėktuvų atakas Pakistano regionuose netoli sienos su Afganistanu, kuriuose vyksta svarbi kova su Talibanu ir „al Qaeda”. Šiuos smūgius itin kritiškai vertina Pakistano visuomenė, nes jie laikomi

užsienio pajėgų koviniais veiksmais Pakistano teritorijoje, pažeidžiančiais šalies suverenumą. Palyginti su ankstesniais metais, pernai Pakistano genčių regionuose įvykdyta dvigubai daugiau raketų smūgių: 2010 metais per 100 bepiločių lėktuvų atakų žuvo per 670 žmonių, o 2009 metais buvo įvykdyti 45 tokie smūgiai, nusinešę 420 gyvybių, rodo naujienu agentūros AFP statistika.

V.LANDSBERGIS PRAŠO PRANCŪZIJS MIESTO NUKELTI TEN PASTATYTĄ PAMINKLĄ LENINUI

Grupė Europos Parlamento (EP) narių, tarp jų ir Vytautas Landsbergis, kreipėsi į Prancūzijos pietuose esančio Monpeljė miesto vadovybę, prašydami nukelti ten pastatytą paminklą Leninui. Tuo pačiu laišku, kurį pasirašė 70 europarlamentarų, prašoma atsisakyti planų statyti statulą Kinijos komunistinio režimo buvusiam vadui Mao Zedong.

„Vietos politikos veikėjas, kairuolis, pasiūlė pastatyti statulą žymiausioms praėjusio amžiaus asmenybėms, ir tarp jų atsirado ir tokios kaip Leninas ir Mao Zedong. Jei jau taip, praėjusiame amžiuje buvo ir dar viena tokia labai garsi figūra, Hitleris”, - iniciatyvą į vieną gretą šalia Winston Churchill pastačiusią Rusijos bolševikų vadą Lenina, ironiškai vertino jis.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Praejusiais metais Lietuvos pilietybę įgijo 204 asmenys - tai beveik dvidešimčia mažiau nei užpėnai. Prezidentūros duomenimis, iš viso 2010 metais dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo kreipėsi 270 asmenų. Patenkinti ne visi prašymai. Pilietybės negavo 66 prašiusieji. „Dažniausiai Lietuvos Respublikos pilietybė buvo nesuteikiama teistiems asmenims, taip pat asmenims, kurie nebuvo Lietuvoje pragyvenę Pilietybės įstatyme nurodytą laikotarpį“, - aiškino prezidentės spaudos tarnyba. 2009 metais lietuviško pasą gauti pageidavo beveik toks pats skaičius žmonių kaip ir pernai - 273 asmenys. Tačiau tuomet jį gavo daugiau prašančiųjų. Užpėnai Lietuvos pilietybė suteikta 221 asmeniui. Pranešime pabrėžiama, kad prieš priimdama sprendimą dėl pilietybės suteikimo prezidentė Dalia Grybauskaitė susitinka su kiekvienu prašančiuoju.

Pagal įstatymą, Lietuvos pilietybės gali būti suteikiama asmeniui, jeigu jis išlaiko valstybinės kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminus, gyvena nuolat Lietuvoje pastaruosius 10 metų, turi teisėtą pragyvenimo šaltinį. Lietuvos pilietybę taip pat gali gauti užsienyje gyvenantys lietuvių kilmės asmenys, tačiau jie, išskyrus įstatyme numatytus kelis atvejus, privalo atsisakyti turimos užsienio šalies pilietybės. Įstatyme taip pat numatyta galimybė prezidentei pilietybę suteikti išimties tvarka, tačiau D. Grybauskaitė šia teise dar nepasinaudojo.

Lietuva pralaimėjo penkias bylas Europos Žmogaus Teisių Teisme, kuris pripažino, kad visais atvejais nebuvo užtikrinta pareiškėjų teisė į bylos išnagrinėjimą per įmanomai trumpiausią laiką. Keturiuose bylose nustatyti pažeidimai dėl baudžiamojo proceso trukmės, o vienoje byloje dėl mokestinių ginčų nagrinėjimo trukmės.

Po tautinių mažumų ir Lenkijos valstybės protestų Lietuvos valdžia traukiasi. Atsisakoma žadėtų planų jau nuo kitų metų įvesti vienodą lietuvių kalbos egzaminą ir lietuviškų, ir lenkiškų mokyklų abiturientams. Švietimo ir mokslo ministras sako, kad anksčiausia tokios naujovės data - 2013-tieji. Ir apie idėją bent du dalykus kitakalbių mokyklose mokytį lietuviškai valdžia jau kalba miglotai.

Valdžios viešai paskelbti planai jau nuo kitų metų panaikinti specialų lengvesnį lietuvių kalbos egzaminą tautinių mažumų mokyklų abiturientams, kad visi laikytų vienodą valstybinės kalbos egzaminą kelia nepasitenkinimą Šalčininkų rajono, kur dauguma gyventojų lenkai, mokyklose. Apie reformą, kurios tikslas padėti lenkams ir rusams vienodai su lietuviais konkuruoti stojant į aukštąsias mokyklas bei ieškant darbo esą kalbama jau daugiau kaip dešimt metų, tik niekaip nesiryžtama.

Statistikos departamento atlikto daktaro mokslo laipsnį turinčių asmenų profesinės veiklos statistinio tyrimo duomenimis, 2009-ųjų pabaigoje Lietuvoje buvo 9,6 tūkst. daktaro mokslo laipsnį turinčių asmenų iki 70 metų amžiaus, arba 0,5 proc. visų 25-70 metų amžiaus gyventojų. Palyginti su 2006 m., dirbančių mokslo daktarų skaičius padaugėjo 3,3 procentinio punkto.

Savivaldybės ketinimai vienu metu uždaryti trejas sostinės kapines sukėlė vilniečių nepasitenkinimą. Tačiau valdininkai ramina, kad laidojimo vietų sostinėje nepritrūks. Savivaldybės planai sukėlė gyventojų šurmulį, tačiau teigė, kad kitos išeities nėra. Uždarius Saltoniškių, Verkių ir Sudervės kapines, maždaug po metų toks pats likimas ištiks ir dar kelias pagrindines vilniečių laidojimo vietas.

Per artimiausius metus sostinėje bus uždarytos bent penkerios kapinės, tačiau planų sostinėje statyti krematoriumą taip pat niekas nepuoselėja. Nors prieš keletą metų buvo pasigirdę kalbų apie tokias iniciatyvas, šiuo metu krematoriumas statomas tik Kėdainiuose.

Studijuoti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje 2011-2012 metais planuojama priimti daugiau kariūnų. 2011-2012 mokslo metais planuojama pakviesti studijuoti iki 70 jaunuolių. Į Karo akademiją priimamų studentų skaičius didinamas įvertinus karininkų poreikį 2015 metais, kariuomenės būrių, į kuriuos būtų galima paskirti Lietuvos karo akademijos absolventus, skaičių, taip pat tai, kiek karininkų iki 2015 metų bus išleista į atsargą.

Vilniaus rajone lenkiškai jau seniai žymimos gyvenviečių gatvės, autobusų maršrutai. Dabar ėmėsi ir kaimų pavadinimų. Apačioje kaimo pavadinimas užrašytas lenkų kalba „Lazaryszki“. Kad tai - savavališkai įrengta kelio ženklų imitacija, paaiškėja tik pažvelgus į kitą ženklų pusę. Jis prie dviejų stulpų prikaltas lentomis. Be to, šis ženklas sutemus neatspindi šviesos. Lenkiškų maršrutų pavadinimai mirga ir ant Vilniaus rajono savivaldybės parko autobusų. Su jais kovojanti Valstybinė lietuvių kalbos inspekcija kol kas bejėgė.

Č.IŠKAUSKAS: JAV IR KINIJA: PARTNERIAI AR VARŽOVAI?

Sausio 19 d. rytą du pasaulio vadovai ant prieš Baltuosius rūmus patiesto raudono kilimo spaudė vienas kitam rankas ir maloniai šypsojosi. Tai buvo pirmos ir trečios pagal dydį pasaulio valstybių vadovai – Kinijos prezidentas Hu Jintao, kuriam gruodžio 21-ąją sukaiko 68-ri, ir 19 metų jaunesnis Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama.

Tarp šių aukščiausio rango politikų daugiau nieko bendro. Kinijos vadovo biografijoje pabrėžiama, kad ji pagal išsilavinimą yra hidroinžinierius, gabus muzikai, vadovauja Kinijos komunistų partijai, o nuo 2003 m. – skaitlingiausios pasaulio valstybės vadovas. Gi B.Obama yra afroamerikietis (beje, trečias toks JAV prezidento poste), jo tėvai kilę iš Kenijos, baigęs teisę, o jo atstovaujama Demokratų partija atitinka centro kairės politinę pakraipą.

Bet kokios skirtingos būtų valstybės ir jų vadovai, be jų derybų opių dvišalių ir globalių problemų neišspręsi. Štai kodėl po ketverių metų pertraukos Kinijos vadovas vėl atvyko į Washington, kur dvi dienas – akis į akį kalbėjosi su B.Obama. Tiesą sakant, šio susitikimo JAV vadovui reikėjo labiau, nes būtent Pekinas pasaulio ekonomikos ir finansų rinkose tapo padėties šeimininku.

Pats Hu Jintao priėmimas parodė, kad Washington linkęs nusileisti ar net pataikauti savo konkurentui. Kai Kinijos vadovas JAV viešėjo 2006 m., tuometinis prezidentas George W.Bush surengė tik iškilmingą vakariene, bet kitų išskirtinių pagarbos ženklų neparodė. Gi B.Obama, kuris be perstojo spaudos santykių su įvairiomis šalimis „perkrovimo“ mygtukus, buvo atidesnis: prie Baltųjų rūmų nutiesto kilimo aukštą svečių pasitiko išrikiuota garbės sargyba, karinis orkestras sugrojo dviejų šalių himnus, juos palydėjo 21 pabūklo salvės, daugiau kaip 200 svečių vakarą dalyvavo valstybinio lygio vakarienoje, kurioje abu vadovai pakėlė tostus: B.Obama – „už Kinijos ir Amerikos tautų suartėjimą“, o Hu Jintao pagyrė naują JAV vadovą, kad jam atėjus į valdžią dviejų didžiųjų valstybių santykiai suklestėjo.

Žinoma, iškilmėse buvo ir nesklandumų: sargybos atstovas ne iš karto sugebėjo atidaryti atvykusio Kinijos vadovo limuzino duris, kilo sunkumų su vertimu, dėl ko Baltųjų rūmų šeimininkui teko

Kinijos prezidentas Hu Jintao ir JAV prezidentas Barack Obama Washington DC.

net atsiprašinėti. Bet visa kita – buvo gerai, pasakytų koks nors oficialus pareigūnas. Kitaip sakant, derybų esmė ne tokia svarbi, kaip jų atmosfera.

Kaip taikliai pastebėjo Vokietijos verslo laikraštis *Handelsblatt*, B.Obama per šį susitikimą turėjo suprasti, kad dabar galingiausias žmogus pasaulyje yra ne tas, kuris turi daugiau raketų, o kuris turi daugiau monetų. Finansinis ir ekonominis pajėgumas šiais laikais ir ateityje apspręs, kas dominuos pasaulyje. Tai tampa aksioma, ir Pekinas ją linkęs patvirtinti.

Laikraštis primena, kad erdvėje nuo Venesuelos iki Vietnamo Kinija išduoda daugiau kreditų negu Amerikos kontroliuojamas finansinis monstras Pasaulio bankas (PB). Nauja globalizacijos era prasideda kinų diktuojamomis sąlygomis. Laikraštis *The Financial Times* tai pagrindžia skaičiais: per pastaruosius dvejus metus du Kinijos bankai China Development Bank (CDB) ir Export-Import Bank of China (EIBC) įvairių šalių – daugiausiai Azijos ir Afrikos – vyriausybėms bei kompanijoms skyrė 110 mlrd. dol. kreditų, o PB nuo 2008 m. vidurio iki 2010 m. – beveik 100 mlrd. Tai rodo, kokias pastangas Pekinas deda, užsitikrindamas žaliavų rinkas, ypač tuose regionuose, kuriuos vadiname besivystančiais. Kinija vykusiai išnaudoja krizę, kad

padidintų savo įtaką pasaulyje ir taip galėtų varžytis su JAV jau ne kaip partneris, o kaip rimtas konkurentas.

Washington nerimą kelia didžiuliai Kinijos valiutų rezervai (2,85 trln. dol.), kuriais gali supirkinėti įvairių šalių skolas (taip atsitiko su Graikija). Tvirtinama, kad kinai dabar gali nupirkti visą Nasdaq indeksą (JAV įsteigta kompanija diktuoja madas pasaulinėje aukštų ir naujų technologijų akcijų rinkoje), įsigyti 15 didžiausių susivienijimų arba apsirūpinti nafta 10 metų į priekį.

Kinija per pastaruosius dvejus metus nugvelbia riebius kšnelius tiesiog iš JAV panosės: į Brazilijos, Indijos ir Rusijos energetikos sektorių kinai investavo 65 mlrd. dol.

Bet daugiausiai pastangų Kinija deda siekdama kontroliuoti Azijos rinkas. Ispanijos „El Pais“ atkreipia dėmesį, kad, naudodamasi JAV ir Rusijos neryžtingumu, ji Pietryčių Azijos tautų asociacijoje (ASEAN, Association of South-East Asian Nations) per 10 metų investicijas padidino iki 2,8 mlrd. dol. Pernai su 10 šios organizacijos šalių prekybos apimtys išaugo 37,5 proc. ir pasiekė 293 mlrd. dol.

Apskritai pernai Kinijos ekonomika pakilo 10,3 proc., o JAV, nors jos augimas taip pat buvo pastebimas, - vos 2 proc. per ketvirtį. Prognozuojama,

(Nukelta 8 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TOTORIŲ IR LIETUVIŲ PRIEŠAS – TAS PATS

Mūsų tauta gerbia savo didvyrius: 1863 metų sukilimo kovotojus, caro valdžios persekiojamuosius, žuvusius pirmosios Nepriklausomybės kovose, išdrįsusius 1941 metais paskelbti vėl laisvą Lietuvą prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, laisvės kovotojus, vedusius partizaninį karą su okupantu, žuvusius be ginklų Lietuvos patriotus, gynusius Parlamentą ir Televizijos bokštą – atlikusius pareigą Tėvynei. Jie amžinai liks lietuvių tautos atmintyje.

Bet yra nuostabu, kad mūsų tautos žymiausius žmones gerbia ir kitos tautos. Praėjusių metų vasarą totoriai pastatė paminklą Vytauto Didžiojo garbei ir Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms prisiminti. Paminklas – daugiau kaip penkių metrų aukščio, iš tamsiai pilko granito. Paminklo skulptorius – Jonas Jagėla. Jo viršutinę dalį puošia Gedimino stulpai ir totorių simbolis. Vidurinėje paminklo dalyje iškalti Vytauto Didžiojo valdymo metai 1392-1430. Ir 1397-ieji metai, kada į Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę atvyko totoriai ir Žalgirio mūšio data 1410. Paminklo žemutinėje dalyje iškalta: „Vytautas Didysis – Lietuvos valdovas”.

Krymo totorių raiteliai padėjo nugalėti kryžiuočius kartu su lietuvių ir lenkų kariais Žalgirio mūšyje 1410 m. liepos 14 d. Ta reta, prieš šimtmečius vykusį istoriją, atmenama ir šiandien.

Totoriai tragiškai patyrę rusų agresiją, regis, gerai supranta ir vykusią lietuvių tautos tragediją. Jų nelaimės prasidėjo, kai jų apgyvendintą Krymą okupavo carinė Rusija ir atėmė jų žemes. Kaip ir lietuviai, 1917-1918 metais Krymo totoriai bandė atkurti savo valstybę, bet jiems sutrukdė sustiprėjusi Sovietų Rusijos valdžia. Tačiau pats tragiškiausias metas prasidėjo 1944-ųjų metų gegužės mėnesį, kai iš Krymo buvo ištremti visi totoriai. Neliko nė vieno jų. Remiantis NKVD duomenimis iš Krymo buvo ištremti 200 tūkstančių, bet pačių totorių teigimu – 245 tūkstančiai. Juos trėmė į Sibirą, Uralą, Aziją. Maždaug 46 procentai žuvo pirmaisiais-antraisiais tremties metais. Į jų vietas Kryme buvo atkelti rusų kolonistai. Stalino ištremimo įsakymas – esą Krymo totoriai simpatizavo vokiečiams, todėl iš SSRS pakraščių turi būti ištremti visi, kurie nekenė sovietų valdžios.

Jaltos konferencijoje 1945 metų vasario 4 - 11 dienomis, kai JAV prezidentas Roosevelt, Anglijos ministras pirmininkas Churchill ir Sovietų Sąjungos diktatorius Stalinas bandė nustatyti pasaulio ir Europos santvarką, Stalinas net oficialiai pasakė, jog Krymo totoriai ištremti, kad „Krymas taptų rusų žeme”. Tik Ukrainai atgavus nepriklausomybę 1990 metais Kijevas leido Krymo totoriams grįžti į Krymą.

Lietuvos totorių bendruomenės pirmininko dr. Ado Jakūbausko vadovaujami totoriai Raižių kaime, Alytaus apskrityje, pastatė paminklą Vytauto Didžiojo garbei. Totoriai, jei reikėtų, ir dabar padėtų kovoti už mūsų tautos nepriklausomybę.

S. Tūbėnas

SIMBOLIŠKA, BET... NEIŠGYDOMA LIGA

Juokingiausia žinia – Lietuva nepakviesta į Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenko inauguracijos iškilmes. Ar toks pranešimas mums iš tikrųjų yra svarbus, ir kodėl jis apskritai skelbiamas? Juk Minske nėra tradicijos į vis to paties prezidento prisaiškinimą kviesti užsienio svečius.

Tačiau mūsų nihilistams iškilmės Minske tapo neišvengiamos pergalės situacija. Jeigu Aleksandr Lukašenko pakviestų Dalią Grybauskaitę ir Lietuvos prezidentė nuspręstų vykti į Minską (kas visai neįtikėtina), būtų galima vėl kalbėti apie politinį bankrotą. Jeigu Lietuvos vadovę pakviestų, bet ji nevyktų, atsirastų nė kiek ne prastesnė tema – pabijoję kritikos, pripažino savo kaltes ir atgailauja. Dabar nepakvietė – naujienos nėra, bet žinią, esą tai dar vienas įrodymas, jog dabartinė Lietuvos politika niekur neveda, galima skelbti. Taip stengėmės draugauti su Minsku, o iškilmingos vakarienės nebus.

Kodėl mes įpratome viską matuoti tik pakvietimais pietums ar vakarienei? Nė vienas Lenkijos vadovas neatvyko į Sausio 13-osios paminėjimą ir jau kuriame tragediją. Nejau tikimės, kad kartą per mėnesį Lenkijos prezidentas lankysis Lietuvoje – Sausio 13-ąją, Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją... Dar pridėkime Mindaugines, Žalgirio sukaktį. Susidaro įspūdis, kad žiniasklaidos akyse valstybių vadovai nieko kito neveikia, tik pietauja ir vakarienauja.

Čia pravartu prisiminti Vokietijos kanclerį Helmut Kohl, kuris demonstratyviai nevyko į Jungtinių Tautų

Organizacijos sukakties minėjimą. „Kelianti tūkstančius kilometrų tik todėl, kad nusi-fotografuotum neverta”, – sakė legendinis politikas. – „Su kuo noriu, pasišneku telefonu”. Šitaip viešai neigdamas politinio simbolizmo prasmę H. Kohl pats kūrė galingą politinį simbolį. Kanclerio atsisakymas dalyvauti iškilmėse buvo savotiškas Vokietijos protestas prieš besitęsiančią neteisybę – viena galingiausių pasaulio valstybių nėra nuolatinė Saugumo Tarybos narė.

Lietuvoje mes buvome įpratinti prie karalių vizitų simbolikos, kuria ir matavome savo tariamą vadovavimą, pamiršdami, kad karaliai jau seniai nevaldo valstybių ir išlieka tik tauriais simboliais. Kodėl mes taip pykstame, kad modernėjame, demokratėjame ir po truputį atsisakome savo politikos ritualizavimo? Nelengva nulipti nuo balto žirgo? Politika ir viešasis gyvenimas be ritualų ir simbolių neišsivers, bet reikia elgtis taip, kad tie simboliai tarnautų mums, o ne mes jiems.

Štai finansų ministrė Ingrida Šimonytė pernai reprezentacijai neišleido nė cento. Galima tai vadinti pigiu populizmu, bet juk taupyti sunkiau, negu išlaidauti. Simboliška, kai finansų ministrė, pavyzdžiu, moko, kaip susiveržti diržus. Antra vertus, įsivaizduoju, kaip sunku iš tokios ministrės iškaulyti lėšų – ji visada turi neatremiamą asmeninio pavyzdžio argumentą.

CŽV kalėjimų istorija – taip pat šiandieninės Lietuvos simbolis, tik visiškai kitoks, negu jį nori vaizduoti Mečys Laurinkus. Nedera painioti priežasčių su pasekmėmis –

IŠVYKUSIŲJŲ BALSAI NEPAGEIDAUJAMI

Artėjant savivaldybių tarybų rinkimams išvykusieji iš Lietuvos vis aktyviau domisi, kaip galėtų balsuoti už vieną ar kitą kandidatą. Tačiau įstatymas, kuriuo būtų įteisinta Konstitucijoje numatyta piliečių teisė rinkti vietos valdžią, įstrigo Seime, rašo *Lietuvos žinios*. Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas patvirtino, kad vis daugiau užsienyje gyvenančių lietuvių domisi galimybe pareikšti valią savivaldos rinkimuose. Tačiau Lietuvos ambasadoje balsavimas nerengiamas, nes nepavyktų užtikrinti balsavusiųjų konfidencialumo.

Kadangi konfidencialumas laikomas svarbesniu už teisę balsuoti, išvykusieji iš Lietuvos savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvauti negali. „Kol nėra numatytos proce-

SAUSIO 13-OSIOS ATMINIMO LAUŽAS SULIEPSNOJO TBILISYJE

Gruzijos sostinėje Tbilisyje ketvirtadienį buvo pagerbtas prieš 20 metų Sausio 13-ąją žuvusiųjų atminimas bei dar kartą akcentuota šių įvykių reikšmė ne tik Lietuvai, bet ir Gruzijai.

Laisvės gynėjų dienos renginius pradėjo vainikų padėjimas prie Gruzijos parlamento, prie paminklo žuvusiems už šios šalies nepriklausomybę. Vainikus padėjo Gruzijos parlamento pirmininkas David Bakradzė ir Lietuvos ambasadorius Jonas Paslauskas.

dūros, kaip rengti balsavimą, ir nėra parengto atitinkamo įstatymo, tokios galimybės išvykusiesiems negalime suteikti”, - sakė VRK pirmininkas.

Jo teigimu, įteisinti balsavimą užsienyje bandyta ne sykį, tačiau Seimo nariai balsų dauguma įstatymo projektui nepritaravo. *delfi.lt*

Lietuvos įvaizdžiui pakenkė ne tyrimas, bet įtartini objektai ir nežinia ką atgabenę lėktuvai. Neverta abejoti – tyrimą teks atnaujinti vien tam, kad atskirtume drausminius nusižengimus nuo paniekos žmogaus teisėms.

Skaudus ir naują prasmę įgaunantis sausio 16-osios simbolizmas. Laisvės kovos aukų laidotuvių dieną siekiama paversti kovos už demonstracijų laisvę simboliu. Apmaudu, kad Lietuvoje kovos už dirbančiųjų teises kažkodėl niekaip nepavyksta suderinti su pagarba tėvynės laisvei. Nejaugi per visą XX amžių taip ir neišsigydomė šios ligos? Kodėl nepriklausomos Lietuvos profsąjungos vardan vienadienio triukšmo, kuris naudingas tik garbę praradusiam tautos išdavikui, aukoja tūkstančių savo narių interesus?

Neabejoju, kad mums labiausiai kenkia svetimųjų primetami ritualai. Nuo jų neįmanoma pabėgti, tad pamėginkime juos išversti į mums suprantamą kalbą. Pasimokyti siūlyčiau iš čekų pavyzdžio. Kai pernai rudenį viso pasaulio televizijos rodė atvirai Japoniją provokuojantį Rusijos prezidento apsilankymą ginčijamose Kurilų salose, Čekijos visuomeninė televizija nepatingėjo išversti paradinio Dmitrij Medvedev pokalbio vietos gyventojų namuose. „O svarbiausių prekių, kaip duonos, aliejaus, pieno, kiaušinių ar yra parduotuvėje?” – klausė naftos doleriais aptekusios valstybės prezidentas. „Taip”, – labai netvirtu balsu atsakė šeimnininkai.

Gintaras Aleknonis, komentaras skambėjo per Lietuvos radiją.

Vėliau visi persikėlė į Tbilisio centre esantį Vilniaus skverą, kur žuvusieji per Sausio 13-ąją buvo pagerbti tylos minute. Prie stendo su žuvusiųjų nuotraukomis drauge stovėjo D.Bakradzė, J.Paslauskas, Gruzijos užsienio reikalų vieministrai, Gruzijos parlamento nariai, visuomeninių organizacijų, lietuvių bendruomenės Gruzijoje atstovai, Tbilisyje besimokantys studentai iš Lietuvos.

Savo kalboje D.Bakradzė akcentavo, kad Sausio 13-osios įvykiai buvo reikšmingi ne tik lietuvių kovoje už savo šalies laisvę, jie svarbūs ir gruzinų tautai, kurie irgi tuo metu siekė savo valstybės nepriklausomybės. Pagal ilgametę Laisvės gynėjų dienos tradiciją liepsnojo laužas, susirinkusieji buvo vaišinami arbata ir kareiviška koše.

Vytautas Landsbergis prie Kovo 11-osios obelisko 2000 m. Charlottenburg parke.

PAMINKLAS „ŽINIA” – ATSAKAS Į PRANAŠIŠKAS ĮŽVALGAS

Tikėjimo reikšmę ir galią skelbia Bažnyčia, liudija ir mokslininkai bei ilgaamžė žmonijos patirtis.

Amžių patirtis liudija, kad ne visas pranašystes nuneša blavus vėjas, daugelis pranašysčių išsipildo. Todėl tikėjimas kai kuriomis pranašystėmis turi pagrindą. Kita vertus, pats tikėjimas į pranašystę veda į jos išsipildymą, nes per tikėjimu užprogramuotą pasąmonę ir skatinamas pranašystės išsipildymas. Jei tauta, grupė ar atskiri asmenys turi kilnius siekius, juos puoselėja, dėl jų kovoja ir giliai tiki į jų išsipildymą, tie siekiai ateityje dažnai tampa realiu pavidalu.

Žinomos ir pranašystės prilygstančios mistinės įžvalgos, kurios, kai būna liudijimais patvirtintos, laikui bėgant, pasirodo esą pranašiškais ženklais. Tokių pranašiškų ženklų būta mūsų laikais. Skaitytojui iš žiniasklaidos yra žinomos mūsų diplomato Oskaro Milašiaus pranašystė, išsakyta diplomatui Petrui Klimui.

Sykį pastebejęs, kad diplomatas Petras Klimas šypsosi ir jo pranašystėmis netiki, O. Milašius perspėjo:

- Tamsta, per daug neabejok. Mano žodžių prasmę giliau ir tinkamiau suprasi, kai pereisi dešimtis kalėjimų.

- Būrimais, pranašystėmis nelabai tikiu, – atkirto P. Klimas. – Bet už ką man tektų tokia bausmė?

- Sužinosi vėliau.

Ši pranašystė išsipildė su kaupu: P. Klimas karo ir pokario metais perėjo vokiečių ir sovietų lagerių pragarą.

PASAULĮ GALI PAKEISTI VIENAS LIETUVIS

Čikagoje 1958 išleistoje Juozo Prunskio knygoje *Mano pasaulėžiūra – kultūrininkų pasisakymų rinkinys* yra rašytojo, visuomenės veikėjo, diplomato Petro Babicko pasisakymas apie jo pasaulėžiūrą. Greta kitų rašytojo pažiūrų, jis, pasisakydamas tautiniu klausimu,

parašė:

„Kiek yra lietuvių visame pasauly?” – paklausė neseniai manęs vienas intelektualas. „Keturi-penki milijonai”, – atsakiau. „Hm... Jie nieko negalės padaryti, per maža...” Atsakiau jam iškilmingai: „Taip, keli milijonai lietuvių, žinoma, nieko negali pakeisti pasauly, palyginus su šimtais milijonų kitų tautų, tačiau pasaulį gali pakeisti vienas lietuvis”. Galbūt nepatikėjo jis, tačiau aš tikiu, nes šiais visuotinio subiznėjimo laikais, kada perkamos ir parduodamos tautos ir valstybės, lietuvių motina, šelpdama vokiečių belaisvi ar nuo budelių besislapstantį ir kenčiantį Dievo sūnų, parodė, kad ji yra aukštesnė už dangoraižius, sprausminius lėktuvus bei vandenilio bombas. Lietuvė motina – lietuvių tauta. Vaidila, lietuvė, prie ratelio mokanti savo vaiką skaityti, knygnešys bei pasaulio lietuvių talka – tai keturi pagrindiniai stulpai, kuriais turi remtis mūsų tautos ateities gyvenimas ir kova.

Tarsi netyčia išsprūdęs P. Babicko pasakymas *pasaulį gali pakeisti vienas lietuvis,*

Paminklas „Žinia”

iš tikrųjų tapo išsipildžiusia pranašyste; pirmasis Sąjūdį vedęs į Kovo 11-ąją, pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės vadovas buvo **vienas lietuvis**, o Lietuvos **Kovo 11-oji** lėmė SSRS griūtį bei pasaulio esminę pasikeitimą.

DIENAI, KURI GALBŪT BUS SVARBI PASAULIO ISTORIJAI

Berlyno Charlottenburg parke ant obelisko iškalta data „11 KOVO”. Ši obeliską 1979 metais pastatė bosnis skulptorius Braco Dimitrijevič, dedikavęs paminklą „**dienai, kuri galbūt bus svarbi pasaulio istorijai**”. Ta Lietuvai ir pasaulio istorijai svarbi diena atėjo po dešimtmečio, būtent kovo 11 d. Kas tai? Menininko nuojauta ar pranašiška įžvalga?.. Kas buvo ta diena iki Nepriklausomybės paskelbimo Lietuvai?

– Galime tarti, kad tai ir buvo lietuvių tautos pasąmonėje įrašytas kodas – pranašiškų įžvalgų išsipildymo diena, kuri pasiekė mums tolimą bosnį ir pažadino jo kūrybinę galią, kad datą iškaltų obeliske.

ATSAKAS

Šviesios atminties skulptorius Kęstutis Juozapas Patamsis, kurdamas Nepriklausomybės atkūrimo simbolinę skulptūrinę kompoziciją „Žinia”, gal ir neįtarė, kad ji, atėjus Lietuvos valstybės nepriklausomybės dvidešimtmečiui, Lietuvos Vyriausybės ir Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos rūpesčiu stovės greta Nepriklausomybės aikštės, kad joje bus įrašyta **Kovo 11**. Bet ir neturėtume neigti, kad kūrybinėmis galios autorius rengė paminklą – atsaką į Petro Babicko ir Braco Dimitrijevič tarsi mistinės įžvalgas.

Svarbi žinia Lietuvai ir pasauliui įsikūnijimo paminklo pavidalu, įsiamžino.

Algimantas Zolubas

RUSIJAI PARDUODAMI „MISTRAL”: KAS PASTATYTA ANT KORTOS?

Prancūzijos Saint Nazaire laivų statykloje dalyvaujant šalies prezidentui Nicolas Sarkozy ir Rusijos vicepremierui Igor Seč'in Prancūzija ir Rusija pasirašo sutartį dėl „Mistral” tipo karo laivų statybos. Šia kontroversiška tema siūlome specialiai Euroblogui Rennes universiteto politikos mokslo magistrantės Marlèn C. parašytą apžvalgą, kur atsispindi prancūzų valdžios ir intelektualų požiūris.

Kalėdų išvakarėse prancūzų priimtas sprendimas parduoti Rusijai „Mistral” tipo karo laivus pasaulyje ir ypač Europoje sukėlė audringų reakcijų. Lietuvos Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė sakė, kad pirmą kartą „NATO, ES valstybė parduoda puolamojo pobūdžio ginkluotę trečiosioms valstybėms ir valstybei, kurios demokratija nėra tokia, dėl kurios galėtume jaustis ramūs”.

Kritikuojamasis sandoris efektingai baigia 2010-uosius, abiejų šalių paskelbtus Prancūzijos–Rusijos metais, todėl panašu, kad jos labiausiai suartėjo gynybos sektoriuje. Todėl „Mistral” pardavimą galima suvokti kaip šios karinės strategijos elementą. Žvelgiant plačiau, šia pirkimo-pardavimo sutartimi Rusija ir Europa viena kitai parodė palankumo ženklą.

Kad suvoktume, kokio masto galėtų būtų Rusijos ir Prancūzijos sandorio pasekmės, verta prisiminti keletą esminių įvykių. Derybos vyko abiem šalims svarbiu tarpusavio santykių gilinimo metu: proginiais Prancūzijos–Rusijos metais buvo patogu tęsti 2009 m. pradėtas derybas. Po konkurso, kurį laimėjo prancūzų ir rusų pramonininkų konsorciumas, buvo deramasi dėl kelių „Mistral” tipo karo laivų, kurių kiekvieno vertė siekia 500 mln. eurų, pirkimo. Maždaug 200 m ilgio „Mistral” tipo laivas gali gabenti iki 16 sraigtasparnių, 40 sunkiųjų tankų ir 900 karių.

Šis didžiulis karinis užsakymas, be abejo, labai naudingas Europos pramonei ir padės sumažinti nedarbą abiejose šalyse. Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy teigė, kad užsakymas „Prancūzijos pramonei reiškia 5 milijonus darbo valandų”.

Ekonominio naudingumo argumentas labai svarbus dėl to, kad pasirašius sutartį „Mistral” gaminsiančios Saint Nazaire (Prancūzija) laivų statyklos galės vėl įsukti savo pajėgumus. Tačiau iš keturių Rusijos užsakytų laivų Prancūzijoje bus statomi tik du. Rusija išsiderėjo, kad du

„Mistral” laivai būtų statomi Sankt Peterburge.

Tai reiškia, kad susitarta perduoti technologijas, kurias labai stengtasi apsaugoti per visą derybų eigą. Galiausiai pasiektas naujos kritikos žadas kompromisas: **du laivai čia, du laivai ten**. Kai į Rusiją kartu su technologijomis perkeliama dalis darbų, Prancūzijos valdžios entuziazmas dėl Saint Nazaire laivų statytojų užimtumo jau ne toks užkrečiantis: tik pusę mistralių bus galima žymėti Made in France.

Be to, nevalia pamiršti, kad Rusija perka laivus vos išgaravus Rusijos ir Gruzijos karo dūmams. Praėjusią vasarą Rusijos karo laivyno vadas admiras Vladimir Vysockij pareiškė, kad jei 2008 m. rugpjūčio kare Rusija būtų turėjusi „Mistral” laivus, tai karinius tikslus būtų pasiekusi „per 40 minučių, o ne per 26 valandas”. Todėl Prancūzijos ir Rusijos prekyba gresia nauja įtampa Kaukaze, kur sienos dar nėra nusistovėjusios.

Todėl suprantamas pasipiktinimas dėl Prancūzijos – NATO narės – poelgio: tikrai nesitikėta, kad ji nieko nepaisydama parduos ginkluotę Rusijai. Kai kurie prancūzai, pavyzdžiui, filosofas A. Gliuksman, piktinasi teigdami, kad šis karinis sandoris skatina daryti pikta. Jie mano, kad su tokiais laivais Rusija igysianti dar didesnę pranašumą, o arti Rusijos esančiose mažose valstybėse Kaukaze ir prie Baltijos krantų būsią didelio nerimo.

Tiesa, Prancūzijos valdžia tikina parduodanti tikrai „tuščią kriauklę” be ginkluotės ir teigia, kad „Mistral” įsivaizduojamas kaip grėsmingas karo laivas, nors tėra „pilnai nudažytas didžiulis keltas”. Prancūzijos gynybos ministerijos teigimu, „Mistral” skirtas ne pulti, bet „atsiliepti į naujus poreikius priešiškoje aplinkoje”: jis galėtų dalyvauti Jungtinių Tautų vadovaujamoje krizių prevencijos, taikos palaikymo ar humanitarinėse operacijose, nes laive įrengti du atskiri operatyviniai blokai.

Todėl, Prancūzijos valdžios atstovų nuomone, įsigydama šiuos laivus Rusija strateginės regiono pusiausvyros nepažeis.

Prancūzijos poelgis mūsų nejaudintų, jei nežinotume istorinio Rusijos apetito. Gruzijos, Baltijos šalių ir JAV nerimas kyla dėl nesiliaujančio Rusijos žvilgčiojimo į svetimas žemes. Juk tikėtina, kad Prancūzijos ir Rusijos karinis bendradarbiavimas neapsiribos vienu

(Nukelta į 5 psl.)

Sesutės, prieš priimant į prieglaudą, Šiauliai.

1998 m. atėjo žinia iš JAV apie Pasaulio Tautų Teisulių apdovanojimą seserims Danutei (95 metų) ir Gražbylei (86 metų) Venclauskaitėms bei jų mamai Stanislavai (po mirties).

Karo metais Venclauskių šeima išgelbėjo ne vieną žydą. 1941 m. Šiauliuose įsteigus getą, tai žydų bendruomenės daliai, kuri neturėjo darbo, grėsė deportacija į mirties stovyklas. Tokios grėsmės akivaizdoje trys Šiaulių žydai - Kartūnas, Leibavičius ir Šlezingeris kreipėsi į Danutę Venclauskaitę, prašydami ją vadovauti dirbtuvei, kuri gamina šiltas žiemines kepures kariuomenei. Buvo įsteigta dirbtuvė, kurioje dirbo 50-150 žydžių moterų. Čia jos buvo maitinamos ir dar gaudavo ūkininkų dovanoto maisto išsinešti. Turėdama leidimą įeiti į getą, Danutė beveik kasdien ten lankydavosi ir slapta atnešdavo maisto ir vaistų.

(Atkelta iš 4 psl.)

RUSIJAI PARDUODAMI...

pirkiniu. Ir, kaip primena Andrė Gliuksman, „ne karo laivais remiamos reformos”.

Visgi žmogaus teisių gynėjų organizacijų pasmerktam Prancūzijos veiksams suprasti reikia žinoti daugiau. „Mistral” pardavimas dviem aspektais reiškia Europos pergalę prieš Aziją. Konkurse dalyvavo ne tik prancūzų, bet ir Pietų Korėjos bendrovės, siūliusios sraigtasparniams gabenti tinkamą LPX klasės laivą. Todėl laimėdami konkursą prancūzai, o plačiąja prasme – europiečiai, įrodė ekonominį pranašumą.

Antra, šis sandoris reiškia kitą Europos sėkmę – žingsnį link Rusijos integracijos į Europą. Prancūzijos vyriausybės atstovai akcentavo būtinybę laimėti partnerį Europai, kad kova prieš didžiausias nūdienos grėsmes (branduolinio ginklo kūrimą Irane, piratavimą ir kt.) taptų efektyvesnė. Akivaizdu, kad šiems uždaviniams įgyvendinti Europai reikia Rusijos. Todėl Europa negali Rusijai atsukti nugaros, kai Europos

Valdžiai prikibus, kad dirbtuvė nepelninga, Danutė savo šeimos auksu padengė nuostolius, ir dirbtuvė dar kiek išsilaikė.

Venclauskių namus Šiauliuose, Vytauto nr. 89, užėmė vokiečiai, o Danutė ir Gražbylė persikėlė į kambariukus rūsijoje. Su jomis kurį laiką gyveno „Pupa” Radzinskaitė, tačiau jos nervai neišlaikė - ji negalėjo gyventi viename name su vokiečiais ir išėjo į getą. (Taip pat pasielgė dr. Volpertas su žmona.)

Kazlauskienė, žydų tautybės moteris, išmoko auginti kiaules ir Danutės ūkyje išsilaikė visą vokiečiųmetį.

Nepažįstama žydė atvedė ir paliko ketverių-penkerių metų berniuką, kuris buvo pavadintas Jonuku. Po karo giminės jį išsivežė į Rusiją.

Kitas iš geto perduotas vaikas buvo išvežtas pas ūkininkus.

Žydė su mergaite ilgai gyveno pas Stanislavą Venclauskienę Šiauliuose. Moteris mirė, o mergaitė Anikė su Gražbyle Venclauskaite nuo 1943 m. rudens iki karo pabaigos išbuvo Žemaičių Naumiestyje. Po karo grįžo į Kauną. Atsirado iš Sovietų Sąjungos grįžusi mergaitės sesuo. Anikė-Hana Blank ištekojo už Resto iš Plungės.

Sąjungos ir Rusijos interesai vis labiau persipina tarpusavyje, pvz., dujų tiekimo klausimu. Argi tokiomis aplinkybėmis Prancūzija tikrai pelno priekaištų?

Akivaizdu, kad diskusijos dėl „Mistral” paradavimo siejasi su politinėmis perspektyvomis. O jos trejos: NATO narė Prancūzija parodė santykinę užsienio reikalų politikos veiksmų laisvę, o NATO atstovas spaudas tepareiškė neabejojęs, „kad, sandoriui įvykus, bus laikomasi visų muitinės įsipareigojimų”.

Be to, Rusijai politiškai nepaprastai svarbu sumažinti Vakarų nepasitikėjimą ir tai ji daro įsigydamą įtakingą draugą (Prancūziją), pajėgų įtikinti vakariečius, kad rusų pozicijos reikėtų paisyti labiau. Trečia, Europai politiškai svarbu artinti Rusiją prie Europos ir tokiu būdu duoti postūmį eurokontinentiniam (ES ir Rusijos) suartėjimui, „kuris būtinais laikais įtvirtinti ir kai kurioms krizėms išspręsti”, kaip Rusijos prezidento D. Medvedevo vizito Prancūzijoje metu 2010 m. kovo mėn. pareiškė N. Sarkozy.

euroblogas.lt

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

STANISLAVA VENCLAUSKIENĖ, AKTORĖ (1874-1958)

KAZIMIERAS VENCLAUSKIS, ADVOKATAS (1880-1940), ŠIAULIAI

APDOVANOTI PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO ATMINIMO MEDALIU IR GARBĖS RAŠTU (1995)

Šiaulių vaikų prieglauda. Centre: Stanislava ir Kazimieras Venclauskiai (1924).

Dabar gyvena Izraelyje.

O kiek dar nežinomų išgelbėtų gyvybių.

Šventajame Rašte pasakyta: „Kas moka daryti gera ir nedaro, tas nusideda”.

Venclauskių šeimos gero darymas beveik unikalus.

Kazimieras Venclauskis, pirmasis Šiaulių miesto burmistras, Steigiamojo ir Pirmojo Seimo atstovas, visuomenės veikėjas, vienas garsiausių prieškarinio advokatų. Stanislava Jakševičiūtė-Venclauskienė - viena pirmųjų profesionaliųjų aktorių, teatro kūrėjų, vaidino ir reži-

savo, išvertė ir pastatė keletą dramų.

Kazimieras ir Stanislovas Venclauskiai buvo vieni iš Šiaulių dramos ir muzikos draugijos „Varpas” steigėjų, drauge su kitais išvystė ir finansavo Šiauliuose knygų leidybą, leido žurnalą „Kultūra”.

Tačiau ne tokia aktyvi šių žmonių visuomeninė veikla labiausiai stebina ir žavi. K. Venclauskis niekada nesipriešino nepaprastai žmonos idėjai - auginti svetimus vaikus. Venclauskių namuose prieš karą užaugo daugiau nei šimtas našlaičių. Vaikai buvo

auginami, leidžiami į mokslo be jokios paramos ar pagalbos iš šalies. Garsaus advokato pajamos sutirpdavo vaikų minioje. Tačiau Stanislava Venclauskienė prisiminė: „Sieloje jis visada pritarė mano veiklai”.

Juk pasakyta: „Ir niekas nevožia indu degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose. Taip tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus...”

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos”.

SUSIPAŽINIMAS SU KGB ARCHYVAIS UŽSITĘS

Vilnius, sausio 27 d. (LRT). Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas istorikas Arvydas Anušauskas kritikuoja naują susipažinimo su Lietuvos archyvuose saugomais KGB dokumentais tvarką. Jo teigimu, nustatyti terminai leidimams gauti yra per ilgi. Trečiadienį Vyriausybė pritarė Kultūros ministerijos, kuriojančios Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą (LGGRTC), pataisytomis taisyklėms, apibrėžiančioms galimybę susipažinti su Lietuvos ypatingajame archyve (LYA) saugomomis KGB bylomis. Jose fiksuota informacija apie asmenis, slapčia bendradarbiavusius su sovietinėmis represinėmis struktūromis, bet po Nepriklausomybės atkūrimo apie tai prisipažinusius.

Pasak dienraščio *Lietuvos žinios*, susipažinti su tokių asmenų bylomis, tęsint valstybės pažadą jų neviešinti, iki šiol buvo galima tik gavus Valstybės saugumo departamento (VSD) leidimą. Tačiau

praėjusių metų viduryje Seimui priėmus LGGRTC įstatymo pataisas, teisę suteikti tokius leidimus iš VSD perima genocido tyrėjai. LGGRTC priskirta ir funkcija nuo kovo pradžios viešinti Lietuvos iki šiol saugotus KGB archyvus. Tačiau pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles atsakymo gali tekti laukti kelis mėnesius.

Taisyklėse numatyta, kad susipažinti su ribojamais dokumentais panorusių piliečių užklausa pirmiausia tirs LYA. Šiai įstaigai numatyta prievolė ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, o esant dideliame užsakomų dokumentų kiekiui - ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, nustatyti, ar pateiktame užsakyme yra duomenų apie liustracijos prievolę įvykdžiusį asmenį, ir tada kreiptis į LGGRTC sutikimo pateikti prašomą informaciją.

LGGRTC savo ruožtu, priklausomai nuo prašomų dokumentų apimtys, turi 15-30 dienų limitą patikrinti pateiktą užsakymą bei dar 5 dienas išduoti dokumentus arba prašy-

mą atmesti. „Sprendžiant pagal Vyriausybės priimtą nutarimą, susipažinimo su dokumentais procesas iš tiesų užsitęs. Be to, LYA tarsi nedisponuoja informacija apie prisipažinusius asmenis - ją iki šiol valdė VSD. Nebent tos maždaug 400 bylų, kuriose gali būti minimi su KGB bendradarbiavę ir apie tai prisipažinę asmenys, archyvarų jau yra sužymėtos. Tačiau tokiu atveju nei 20, nei 10 dienų priimti sprendimui nereikia”, - teigia A. Anušauskas. Jo teigimu, LGGRTC, jei jau yra žinoma konkreti byla ir konkretus įvardytas asmuo, darbą galėtų atlikti per savaitę.

LGGRTC vadovė Birutė Teresė Burauskaitė tvirtina, kad net Vyriausybės patvirtinti terminai gali būti sunkiai įveikiami. Pasak dienraščio, **Vyriausybė iš tiesų iki šiol nerado lėšų KGB archyvo viešinimo programai įgyvendinti.**

Pasak Seimo NSGK pirmininko A. Anušausko, KGB archyvo viešinimo programai reikiamų lėšų - maždaug 400 tūkst. litų - **skyrimas buvo užblokuotas parlamente. Biudžeto ir finansų komitete.**

NEVERK, BROLI

Arūnas Abraitis, Sausio 13-osios medalininkas, LKS narys

Iš atminties iškyla vaizdai: minios žmonių, tarsi visuotinė panika, medikų automobilių sirenos ir keliančios didžiulį siaubą, žlegiančios pabaisos...

Kaip pro greitojo traukinio langą prabėgo 20 metų. Daug tai ar mažai? Žmogaus gyvenime apčiuopiama atkarpa, jaunos valstybės – taip pat netrumpas nužengtas kelias.

Čia rašydamas, perkračiau savo išblaškytas mintis apie visiems žmonėms ir Lietuvai svarbius 1991 m. sausio 13-osios įvykius. Tą žvarbią naktį norom nenorom prisiminiau ne tik šiandien, apie ją mažiau ir atsiimdamas širdžiai mielą ir garbingą apdovanojimą iš Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus rankų. Ant medalio iškaltas įrašas „**LIETUVA**“, mažesnėmis raidėmis – „**Buvom, esame ir būsim**“. Viršuje – Vytis, apačioje – ažuolo šakelė.

Apie patirtį tą šaltą žiemos naktį yra daug prirašyta, tarsi nieko čia ir nebepridursi. Aš gi norėčiau kalbėti apie širdį graužiantį kirminą – ar iš tiesų „esame ir būsim“? Ir vėl gi – 20 metų. Gerai prisimenu (esu Parlamento gynėjas), kad jaunimas buvo didžiausia atrama ginant jauną valstybę. Jaunimas – tuomečiai studentai, taip pat kaip ir dabartiniai, praleidinėjantys paskaitas, nevengiantys pašėlioti, bet pavojaus akivaizdoje vieningai stoja mūru už Tave, už mane, už Lietuvą.

Tą naktį gynėjai nežinojo kur link pasisuks įvykiai – buvo daug pavyzdžių, kaip sovietai susidorodavo su „riaušininiais“, „maištininiais“. Agresoriaus metodai man buvo žinomi, kaip sakoma, ir „iš vidaus“ – devinto dešimtmečio viduryje teko tarnauti toje pačioje Pskovo oro desanto divizijoje. Ne, man neteko su kastuvėliais „dorotis“ su demokratija, tačiau puikiai žinojau, kad Sovietų armijoje įsakymams paklustama. Galėjo būti visko – dar daugiau kraujo, dar daugiau aukų, dar daugiau sugriautų likimų. Išgyvenome iki ryto: 3 valandą 10 minučių parlamentą apšvietė šarvuotųjų prožektoriai, kaip nakties slobinai raižė savo liežuviais dangų, žlegėjo vikšrai, bet „didžiojo brolio“ teroras žmonių neišgąsdino. Jaunimas dar aktyviau skandavo „Lietuva!, Lietuva!, Lietuva!“, dar labiau žmonės suglaudė pečius ir atsakė darnia lietuviška daina. Išgyvenome tą naktį, kitą ir dar kitą. Ir jau neužilgo minėsime 21 metines. Bet ar tikrai „esame ir būsim“, ar tikrai brolių ir seserų ašaros

Arūnas Abraitis po apdovanojimo.

nudžiūvo nuo skruostų, o mes taip pat mylime Tėvynę? Ar šiandien paaugotume gyvybes, jeigu ji, Tėvynė pašauks?

Ir vėl buvo sausis, tik šį kartą 2009 metų 16-oji diena. Ir vėl jaunimas, tarp jų ir studentai, tarsi niekuo nesiskiriantys nuo anų, prieš aštuoniolika metų apgynusių Nepriklausomybę. Tik šį kartą negina, o puola Parlamentą. Laiko išmėgintų šūkių ir Trispalvių nesimato, dainų taip pat negirdėti. Vėl šauksmai, vėl šūviai, tik šį kartą šaudoma ne iš geležinių pabaisų, o guminėmis kulkomis ir ašarinių dujų užtaisais. Šauda ne Pskovo desantininkai, o šalmuoti vyrai, dėvintys uniformas su broliui lietuviui brangių Vyčių.

Taip, visiems sunku, krizė palietė daugelį šeimų, kažkoks nepriteklus. Visur, ne tik Lietuvoje. Bet, broli, ar tikrai reikia verkti? Ar tikrai Lietuva tapo nemielia, kad, anot statistikos, apsisiverkę išvažiuojame svetur laimės ieškoti? Ir į šiuos klausimus yra atsakymai: premjeras net žada ekonomikos vadovėliuose aprašyti kaip Lietuva išgyveno krizę. Bet kas gi, jeigu ne aš, ne Tu, broli, kas

Lietuvai padės atsikelti, jeigu mes tik verkšlensime, bėgsime į plačią Europą laimės ieškoti?

„Juodinti savo tėvynę – reiškia ją išduoti“; prieš žengdami lemtingą žingsnį, prisiminkime šiuos prancūzų poeto, dramaturgo, romanisto, V. Hugo žodžius

„Dun, dun, dun“ – ausyse skamba Sausio 13-osios naktį iš vidaus užkalamos Parlamento durys. Tuomet garsas, kaip šaltis pasiekė širdį ir protą. Šiandien parlamentarams pavojus negresia, nereikia slėptis už geležinių durų. Tačiau kai kurie „tautos išrinktieji“ ir be geležinių kaiščių atsivėrė siena nuo savo sąžinės, nuo tautos. Tai akivaizdžiai paliudijo jų elgesys aną Sausio 16-ąją.

Sausio 13-osios naktį jau dvidešimtą kartą žmonės rinksis prie laužų, prie valstybės širdies – Seimo, tą atmintiną naktį apginto širdimi ir dainomis. Nubrauks ašarą, mintyse pasimels už Laisvės gynėjus, kurie taip ir nespėjo įkvėpti oro, gaivaus, kvepiančio laisve. Ateisiu ir aš. Atėjęs tyliai pasakysiu: neverk, broli, nes „**Buvom, esame ir būsim**“.

ANGLIJA

Sausio 22, 29, vasario 1, 5, 9, 11 d. lietuvių bassbaritonas Kostas Smoriginas dainuoja Escamillio George Bizet operoje Carmen, Opera North pastatyme Leeds Grand Theatre. „Smoriginas yra labai charismatiškas“, - rašė apie jaunąjį dainininką The Guardian. Leeds Grand Theatre and Opera House, 46 New Briggate, Leeds, LSI 6NZ. daugiau informacijos: <http://www.operanorth.co.uk/events/carmen/>

Vasario 13 d., 14:45 lietuvių pianistė Evelina Pužaitė su Brighton filharmonijos orkestru atliks Beethoveno Koncertą fortepijonui Nr. 3. Koncerto programoje taip pat skambės Mozarto „Užburtosios fleitos“ uvertiūra ir Schumanno Simfonija Nr. 3. Evelinos Pužaitės pasirodymą remia Kirckman Concert Society. Brighton Dome, 29 New Road, Brighton BN1 1UG, East Sussex.

Vasario 18-19 d., 6 v. val. ir 10:30 v.v. Londono Ronny Scott's džiaz klube koncertuos Leonido Sinkarenkos Jazz 5, kurie pasirodys prieš legendinę grupę – The Billy Cobham Jazz Band. Stiprioje ir prityrusioje lietuvių komandoje groja žymus Lietuvos džiaz atlikėjas – trimitininkas Valerijus Ramoska, saksofonininkas Vytautas Labutis, pianistas Dainius Pulauskas ir perkusininkas Linas Buda. Lietuvos atlikėjų klubas pristato bendradarbiaujant su LR ambasada Londone.

Ronny Scott's, 47 Frith Street, Soho, London W1D 4HT. Daugiau informacijos: <http://www.lithuania-nembassy.co.uk/index.php?-1097688045>

Vasario 20 d., 3 v. p. p. Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenė kviečia į **Vasario 16-osios** šventę ir šia proga rengiama programa. Organizatoriai prašo registruotis el. pašto adresu registracija@jklb.org arba tel. 07403888101. Ukrainiečių klubas, 154 Holland Park avenue, W11 4UH.

Vasario 22 d., 7 v.v. Britanijos-Lietuvos draugija pristato **Misija Sibiras 2010** dalyvių Kęsto Pikūno ir Manvydo Džiaugio išpūdžius iš praėjusių metų žygio į Sverdlovsko sritį. Žygius į tremtinių iš Lietuvos vietas kiekvieną vasarą organizuoja Lietuvos jaunimo organizacijų taryba – LIJOT. Šių ekspedicijų tikslas – lankyti gulago vietas, tvarkyti kapavietes, iš dalies patirti sąlygas, kuriomis gyveno lietuvių tremtiniai. Vakaras vyks anglų k., paraginkite savo anglakalbius draugus ir

pažįstamus apsilankyti renginyje LR ambasada Londone, 84 Gloucester Place, W1U 6AU. Organizatoriai prašo registruotis elektroninio pašto adresu: blssecretary@hotmail.com arba telefonu 020 8673 5385.

ISTORIJA 2010 metų pabaigoje pasirodė specialus Londono universiteto Centrinės Europos studijų centro leidžiamo akademinio žurnalo „Central Europe“ numeris, skiriamas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės studijoms. Leidinyje skelbiama 2009 metų spalio mėnesį Londono UCL SSEES organizuotos tarptautinės konferencijos „Laisvė, galia ir tapatybė Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje: Respublikos palikimas ir pamokos“ pranešimai, kuriuos skaitė Lietuvos, Jungtinės Karalystės, JAV, Vokietijos ir Lenkijos mokslininkai. Tai pirmas „Central Europe“ leidinys skiriamas šiai temai.

LR ambasada JK inf.

LOS ANGELES, CA

Artėja Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Vasario 16-tos 93-sios metinės. JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos ir Los Angeles apylinkės valdybos kviečia jus visus į šios sukakties paminėjimą.

Vasario 16-tos minėjimas įvyks 2011 m. vasario 13 d.: 10:15 val. vėliavų pakėlimas; 10:30 val. šv. Mišios; 12:30 val. minėjimas šv. Kazimiero parapijos salėje, 2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027. Šventės pagrindinis kalbėtojas bus **Donatas Januta**, teisės daktaras, inžinierius, publicistas Lietuvos istorijos klausimais.

Meninę programą atliks „**Spindulio**“ ansamblio šokėjai, vyrų vienetas „**Tolimi aidai**“ ir šv. **Kazimiero** lituanistinės mokyklos mokiniai.

Po minėjimo apatinėje salėje bus pietūs, kaina 25 dol. Užsakymus pietums priima Birutė Prasauskienė tel.: 310-326-8038 ir Lilė Pupienė tel.: 323-255-3654.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės paskelbimo akto signataro Mykolo Biržiškos kapo lankymas įvyks 2011 m. vasario 16 d. (trečiadienį) 11:00 val. ryto, Calvary kapinių pagrindinio mauzoliejaus St. Phillipe koplyčioje, 4201 Whittier Blvd., Los Angeles, CA 90023.

Antanas Polikaitis, JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos pirmininkas, tel. (805) 496-9711.

Dr. Rimtautas Marcinkevičius, JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės pirmininkas, tel. (760) 408-6700

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS \$10,000 ATVIRKŠTINĖS LOTERIJOS VAKARAS

2011m. vasario 12d., šeštadienį,
Lietuvių namų viršutinėje salėje, 877 East 185th Str.
VAKARO PRADŽIA 6:30v.v.
VAKARIENĖ TEIKIAMA 7:30v.v.

po vakarienės, loterija
– loterijos lentos
– nemokamas baras
– šokiai iki vidurnakčio

Bus parduota tik 200 bilietai, kas 25-tas bilietas – LAIMINGAS!

**bilietas loterijai + vakarienė - \$125
pridėtinis bilietas vakarienei - \$25
loterijos bilietas atskirai (be vakarienės) - \$100**

Isigyti bilietus, užsakyti vietas stalą, ar dėl papildomos informacijos, skambinkite Janet parapijos raštinę **(216) 481-3157.**

Puiki proga švęsti šv. Valentino dieną ir paremti Šv. Kazimiero parapiją!

CHICAGO, IL

NELINKSMA ČIKAGOJE

Margučio radijas Čikagoje, kurį prieš 79 ir pusę metų įsteigė muzikas ir aktorius Antanas Vanagaitis, lietuvių tautinėje kultūroje yra atlikęs neįkainuojamos vertės darbus, ypač lietuviybės išlaikyme, 2011 m. sausio 31 dienos vakarą pravedė savo paskutinę laidą. Tai didelis nuostolis vyresnio amžiaus lietuviams, kurie kas vakarą

klausydavo radijo programas. „Margutis“ nustojo veikęs, kadangi nebegalėjo finansškai išsilaikyti ir užmokėti mėnesinį atlyginimą radijo stočiai, kuri lietuviškas laidas transliavo 79.5 metų.

JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų skyriaus raštinė 2010 m. gruodžio 31 d. baigė savo patarnavimus lietuviams Čikagoje „Seklyčios“ patalpose. Birutė Podienė šiai raštinei vadovavo 27 metus.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MIRTIES SUKAKTIS

Šių metų sausio mėn. 9 d. buvo 67 metai nuo Prezidento Antano Smetonos mirties. Jo žemiška kelionė baigėsi staiga, Cleveland, Ohio, gaisro metu, kuris jį užklupo betvarkant savo gausius raštus. Lietuvai tai buvo skaudi netektis.

Yra sakoma, kad privalome gerbti titulą nepaisant žmogaus asmenybės ir jos savybių. Šis posakis netinka prezidentui Antanui Smetonai. Šiuo atveju, jis buvo ir yra graži ir reta išimtis. Jis yra gerbtinas ne tik dėl jo nuopelnų Lietuvai abiem jo prezidentavimo laikotarpiais, bet ir dėl jo ryžtingos veiklos siekiant Lietuvos nepriklausomybės, apvainikuotos Nepriklausomybės Akto pasirašymu 1918 metais. Pagarba priklauso jam ir dėl jo

Lietuvos prezidentas
Antanas Smetona

mokslinių darbų, kurių gilios mintys labai praverstų dabartinei Lietuvos valdžiai, kuri, siekdama neužtarnautos garbės ir asmeninės naudos, yra užmiršusi Lietuvos žmones. Štai dėl ko prezidento Antano Smetonos neturime pamiršti.

Algirdas V. Matulionis

CLEVELAND, OH

DARNUMO IEŠKOJIMAS

Š.m. sausio 19., 6:30 v.v. Cleveland, Ohio Gintaro restorane, kuris veikia Lithuanian Village, Inc., bendrovės pastate, buvo kviestas įvairių lietuvių organizacijų susirinkimas, kurios yra šiame mieste, išnagrinėti bei nustatyti visų organizacijų veiklos kalendorių, kuris teoretiškai užkirstų kelią planuoti bei ruošti įvykius tą pačią dieną ar savaitgalį, kurie sutampa su kitų organizacijų parengimais. Iki dabartinių dienų ši betvarkė tebesitęsia.

Šis susitikimas buvo prarastas Lithuanian Village Inc. pirm. Rūtos Degutienės, kuris užtruko 1 val. ir 34 minutes. Jame dalyvavo 13 asmenų, atstovaujančių 8 Clevelando lietuvių organizacijas, įskaitant šv. Kazimiero parapiją. Šis dalyvių skaičius yra liūdnas, atkreipiant dėmesį į tai, kad Cleveland, Ohio, pagal susirinkimui pristatytą sąrašą, yra 26 organizacijos, įskaitant sudėtinės dalis. Nepaisant to, čia buvo padaryta pažanga nors ir pasivėlinta, bet reikalinga.

Šio minėto veiklos kalendoriaus sukūrimas jau pra-

dėtas, yra numatyta sukurti priėjimą prie kompiuterio, įtalpinimą į šv. Kazimiero parapijos biuletenį, išspausdinimą bei platinimą minėtos veiklos kalendoriaus. Šio straipsnio autorius „Dirvos“ kalendoriaus tikslą bei gaires, kurios yra skirtingos nuo viršuje minėto kalendoriaus bei jo apimtys. Nėra stebėtina kad šios mažos grupės diskusijose buvo jaučiamas klaidingas organizacijų paskirties supratimas.

Buvo siūlyta ir priimta, kad viena organizacija apsiimtų tvarkyti šį kalendorių. Tokia organizacija turi būti atkakli ir dirbti visų lietuvių naudai.

Autoriaus nuomone, kai kurioms organizacijoms yra trūkumų. Rūta Degutienė paminėjo tris organizacijas, kurioms priklauso jaunimas, kuris sudaro mūsų ateitį. Nepaisant mūsų skirtingų lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių supratimų turime dirbti kartu, kad išlaikytume mūsų tautos interesus.

Algirdas V. Matulionis

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ŠIMTAS IR KETURI

Petras Dirda savo 104 metų šventėje.

rėjimą „nuversti valdžią“. Dešimt mėnesių išbuvo komunistų kalėjime, kur badas, nešvara, ligos ir parazitai. Prasidėjus karui, likimas lėmė likti gyvu. Bombarduojant Kauną, rusai bėgo ir nespėjo visų kalinių išvežti į Červenę sušaudymui. Tada vėl prasidėjo gyvenimas, žmona dirbo ligoninėje, o jis ministerijoje. Rusai buvo atėmę jo diplomą darbą, tai teko iš naujo parašyti ir apginti. Bet ir vėl teko bėgti nuo rusų. Abu pasitraukė į Vakarus, turėdami tėvų įduotos džiovintos duonos ir lašinių. Vokietijoje apsigyveno Swarzwaldo apylinkėje. 1947 m. susilaukė sūnaus Algio. Žmona dirbo ligoninėje, o jis

Cicero mieste. Lyg naujai gimę, pradėjo gyvenimą nuo nulio. Gavė darbą General Electric kompanijoje ir ten išdirbo iki pensijos. Žmona vėl studijavo, ir, išlaikiusi egzaminus buvo akių gydytoja. Įsigijo namą prie ežero, jis mėgo medžioti. Deja, tos dienos neilgai tęsėsi. Susirgo žmona ir 1994 m. rugsėjo 20 d. ji iškeliavo į Amžinybę.

Tris metus našlavęs, 1997 m. rugsėjo 20 d. vėl susituokė antrą kartą ir 13 metų gyvena su antrąja žmona.

Jo tėvas su broliu Kaziu buvo ištremti į Sibirą. Tėvas ten ir mirė. Kazys grįžo į Lietuvą, 1997 m. mirė ir palaidotas šalia motinos Josvainių kapinėse. Sesuo Elena tapo dantų gydytoja, ištėkėjo už prof. Zubrio, apsigyvendino Toronte, Kanadoje, vėl baigė mediciną, turėjo savo kabinetą, bet 2003 metais mirė ir buvo palaidota Lietuvoje šalia mamos ir brolio.

Petrą Dirdą, sulaukusį 104 metų, sveikino susirinkusieji, linkėdami sveikatos ir Visagallo palaimos. Žmona Irena pradėjo šventinį pobūvį, sūnus Algis apjuosė tautine juosta, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjunga savo narį pagerbė specialiu žymeniu, Sąjungos pirm. Petras Buchas tarė žodį, Vaclovas Mažeika papasakojo kaip susipažino su jubiliatu ir visi, vadovaujant solistei Praurimei Ragienei, giedodami bei dainuodami išreiškė savo linkėjimus, o dr. Leonidas Ragas padeklamavo jubiliatui skirtą eilėraštį. Šventės svečiai džiaugėsi malonia nuotaika ir nuoširdžiai bendravo.

A.D.-vė

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vicepirm. Jonas Variakojis skaito pagerbimo aktą Petro Dirdos 104 metų sukaktyje. Prie stalo – jubilatas, sūnus Algis, žmona Irena. Stebi Sąjungos pirm. Petras Buchas.

drausmę. Baigęs karo mokyklą pradėjo studijuoti Vytauto Didžiojo universitete teisės fakultete. Studijuodamas dirbo, kad galėtų lankyti paskaitas. Gyveno netoli Kauno dėdės dvare ir traukinuku važiuodavo į sostinę. Stotelėje susipažino su Liuda Girniute, kuri studijavo Medicinos fakultete. Bebaigiant mokslus jie susituokė. Liuda gavo paskyrimą į Kauno klinikas, o Petras dirbo Žemės ūkio ministerijoje. Planavo dirbti Lietuvoje ir toliau, tačiau okupacija sugriovė visas svajones.

Petras buvo areštuotas ir pasodintas į kalėjimą už no-

– įvairius darbus.

Plaukiant į Ameriką, kaip ir daugelį, kamavo jūros liga. 1951 m. sausio 12 d. pamatė Laisvės statulą. Tai buvo jo gimimo diena. JAV lietuviai buvo draugiški – tuoj susirado butą

Liuda Girniutė-Dirdienė, sūnus Algis, baigęs universitetą ir Petras Dirda.

LIETUVA IR PASAULIS

LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis sausio 27 d. JAV Holokausto memorialiniame muziejuje surengtose iškilmėse paminėjo Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną. Ž.Pavilionis JAV Holokausto memorialinio muziejaus direktorei Sara J. Bloomfield ir JAV Valstybės departamento specialiajai pasiuntinei kovai su antisemitizmu Hannah S. Rosenthal priminė, kad atminčiai puoselėti ir tolerancijai ugdyti Lietuvos Seimas 2011-uosius yra paskelbęs Holokausto aukų atminimo Lietuvoje metais. Renginio metu Ž.Pavilionis kartu su nuo Holokausto išsigelbėjusiais asmenimis uždegė atminties žvakutę.

Tarptautinė Holokausto aukų atminimo diena pirmą kartą paminėta 2005 metais, kuomet Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinė asamblėja priėmė rezoliuciją, raginančią visas pasaulio šalis kiekvienais metais sausio 27 dieną minėti kaip Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną. Būtent sausio 27 dieną 1945 metais buvo išvaduotas Aušvico lageris Lenkijoje, kuriame naciai sunaikino pusantro milijono žmonių, iš kurių beveik 1.1 milijono – žydų.

EK (Europos komitetas) dėl galimo piktnaudžiavimo dominuojama padėtimi „Gazprom“ apskundusi Lietuva nesiekia nubauti šios bendrovės. Ji nori skatinti konkurenciją dujų sektoriuje ir sumažinti priklausomybę nuo vienintelio dujų tiekėjo. Taip pat siekiama atkreipti dėmesį į problemas, su kuriomis Lietuva susiduria norėdama įgyvendinti europinės direktyvos, vadinamojo trečiojo energetikos paketo, nuostatas, teigė energetikos ministras Arvydas Sekmokas. Pasak ministro, sprendimą dėl tyrimo pradėjimo EK paprastai priima per keturis mėnesius, pats tyrimas trunka dar ilgiau. Energetikos ministras teigia, kad Lietuva baudžiama už siekį skatinti konkurenciją dujų sektoriuje, sumažinti priklausomybę nuo vienintelio dujų tiekėjo.

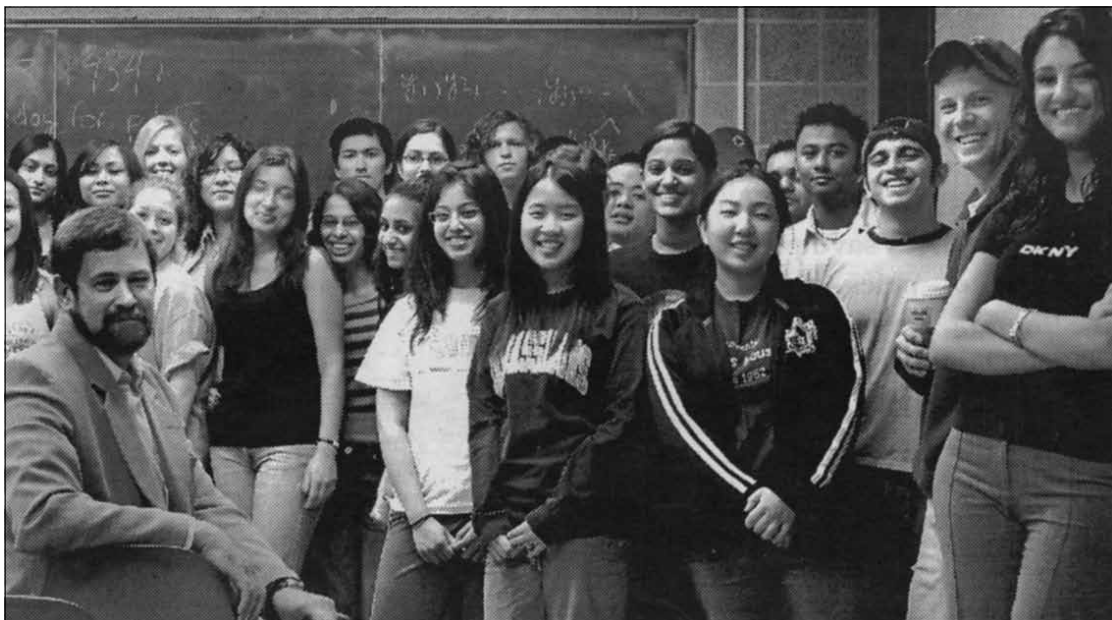
Pracitų metų gruodį buvo paskelbta, kad „Gazprom“ Latvijai ir Estijai nustatė palankesnes dujų kainas nei Lietuvai. „Dujų kainų tariamos ar tikros lengvatos Estijai ar Latvijai buvo traktuojamos kaip bausmė Lietuvai už tai, kad Lietuva ėmėsi iniciatyvos liberalizuoti dujų rinką“, - kalbėjo A. Sekmokas. Su dujų ūkio pertvarka susijusius įstatymus Seimui ketinama pateikti pavasario sesijoje.

Niurnbergo teismas. Londono nutarimas buvo priimtas 1942 m. sausio 13 d., kuriame valstybių, kovojusių su Vokietija, vyriausybės pareiškė tvirtą pasiryžimą, kad karo nusikaltėliai būtų teisiami. JAV karo departamente buvo sugalvota karo nusikaltėlių teismo idėja. Amerikiečiai kaltinamųjų sąrašą įtraukė 72 asmenis, rusai – 100 pavardžių. Galutinai nuspręsta, kad turi būti tik 24 asmenys. Niurnberge teismas prasidėjo 1945 m. lapkričio 20 d. Buvo leista dalyvauti 300 pasaulio žurnalistų, 100 kino foto korespondentų ir 10 dailininkų. Lietuvos SSR spaudai Niurnberge atstovavo rašytojas Jonas Šimkus. Jis „Tiesai“ siuntė reportažus. Jie dabar saugojami Lietuvių kalbos ir literatūros institute Vilniuje.

Baltijos oro erdvę saugantys Vokietijos lakūnai su dovanomis apsilankė Panevėžyje. Kartu su Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazės kariais jie apsilankė nevyriausybinių organizacijos „SOS vaikai“ šeimos namuose Panevėžyje. Nevyriausybinių organizacijos „SOS vaikai“ šeimos namai, kuriuose prieglobstį randa ir smurtą patyrusios moterys su vaikais, nemokamai pietauja bedarbiai ar vargingai gyvenantys, per du dešimtmečius suteikė paramą tūkstančiams žmonių. Zokniuose NATO misiją atliekantys Vokietijos kariai.

Europos Parlamentas patvirtino direktyvą, kuri įtvirtins laisvą paciento judėjimą Europos Sąjungos (ES) erdvėje bei jo teisę laisvai pasirinkti, kurioje šalyje jis nori gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Gydyimo išlaidas kompensuos ta šalis, iš kurios pacientas yra. Lietuva, norėdama atsivėrusioje sveikatos paslaugų rinkoje konkuruoti su kitomis ES valstybėmis, turės kelti ir savo paslaugų įkainius. Ko nepajėgs valstybė, turės primokėti pacientas.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius, siekdamas sumažinti Albanijoje kilusią įtampą, sausio 27-28 dienomis Tiranoje susitiko su Albanijos vyriausybės ir opozicijos, Europos Sąjungos ir JAV atstovais. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) pirmininkui Audroniui Ažubaliui atstovaujantis E.Ignatavičius susitiko su Albanijos Prezidentu Bamiru Topi, Ministru Pirmininku Saliu Berisha, užsienio reikalų ministru Edmond Haxhinast. **LR URM, ELTA**

Lituanistikos katedroje Illinois universitete Čikagoje dėstomas Lietuvių kultūros kursas. Tą kursą jau 16 metų dėsto prof. Giedrius Subačius. Čia matome profesorių, kairėje, su 2006 metų pavasario semestro studentais.

PASKIRSTYTAS FINANSAVIMAS UŽSIENIO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ PROJEKTAMS

Atrankos komisija Užsienio reikalų ministerijoje sausio 27 dieną vykusiame užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos komisijos posėdyje paskirstyta finansinė parama užsienio lietuvių bendruomenių, organizacijų ir lituanistinio švietimo įstaigų veiklai 2011 metais.

Užsienio lietuvių bendruomenių, organizacijų ir lituanistinio švietimo įstaigų projektams finansuoti šiemet skiriama 255 tūkst. litų. Nutarta pilnai arba iš dalies finansuoti 84 projektus.

Beveik pusė sumos skiriama kaimyninėse valstybėse veikiančių lietuvių organizacijų projektams, kita pusė – Europos

šalių, JAV, Rusijos, Ukrainos ir kitų valstybių lietuvių organizacijų veiklai skatinti.

Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos konkursas vykdomas įgyvendinant Užsienio reikalų ministerijos Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimo ir įgyvendinimo programą, kuria siekiama padėti užsienio lietuviams puoselėti tautiškumą ir bendruomeniškumą, lietuvių kalbą, kultūrą ir tradicijas, skatinti užsienio lietuvių išitraukimą į Lietuvos gyvenimą.

Komisiją sudaro Užsienio reikalų, Švietimo ir mokslo, Kultūros ministerijų ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai.

LIETUVOS TELEVIZIJOJE – LAIDA IŠ ŽINIASKLAIDOS MUZIEJAUS

LTV, padedama LR ambasados JAV, nufilmavo laidą dvidešimtosioms Sausio 13-osios metinėms pažymėti, kurioje žymūs JAV žurnalistai ir politikos veikėjai diskutavo apie pasaulio žiniasklaidos vaidmenį 1991-aisiais metais nušviečiant įvykius Lietuvoje ir įtaką siekiant tarptautinio pripažinimo. Pasak diskusiją moderavusio Paul A.Goble, kuris yra buvęs JAV Valstybės sekretoriaus James A.Baker šalių klausimais, „pernelyg daug žmonių Lietuvoje ir Jungtinėse Valstijose, išgirdę apie sausio 13-ąją pagalvoja apie kokias nors futbolo rungtynes, o ne apie įvykį pakeitusį pasaulį, nors dėl to, kas tą vakarą dėjosi Vilniuje, tapo neįmanomas sovietų imperijos išlikimas”.

1977 m. pirmą kartą į Lietuvą atvykęs David Satter, buvęs *The Wall Street Journal* specialusis korespondentas laidoje sakė Baltijos šalimis susižavėjęs vaikystėje, stebėdamas pavergtųjų šalių demonstracijas Čikagoje. Buvęs JAV Kongreso narys Don Ritter prisiminė, kad kai kuriems kitiems poli-

tikams pats „pavergtųjų tautų“ pavadinimas atrodė įtartinas ir jei ne išeivių bendruomenės, Kongresui nebūtų pakakę ryžto paremti Lietuvą. Jis vadovavo po tragiškų įvykių Vilniuje į Lietuvą atvykusiai delegacijai. Tuometė JAV Visuomeninio radijo (NPR) korespondentė Ann Cooper pasidalino šiltais prisiminimais apie priešais parlamentą gyvenusią ir grupę užsienio žurnalistų priėmusią šeimą bei tai, kaip Vytautas Landsbergis gražia anglų kalba jos kolegų paklausė - „**Ar tiesa, kad prezidentas Bush užmiršo Lietuvą, nes dabar rūpinasi Persijos įlanka?**”

Be kitų, laidoje matysite ir Vytauto Landsbergio bei tuometio jo atstovo spaudai, dabartinio Užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio prisiminimus, aktyvių lietuvių išeivijos veikėjų, Lietuvos trumpabangininkų atstovo Remigijaus Vaičiaus interviu ir specialią P.Goble padėką šiems informaciją be pertraukos visame pasaulyje teikusiems radijo mėgėjams, buvusių *NewsWeek* ir *Washington Post* žurnalistų pasakojimus.

LR URM

(Atkelta iš 2 psl.)
JAV IR KINIJA...

kad 2011 m. Amerikos BVP išaugs tik kokiais 4 proc. 2010 m. nuskambėjo **Washington nerimą kelianti žinia, kad Kinija pagal perkamąją galią jau aplenkė JAV ir tapo didžiausia pasaulio ekonomika.**

Negalima sakyti, kad derybose Washington vyravo tik šiais skaičiais grindžiama slogi nuotaika. Londono laikraštis *The Daily Telegraph* rašo, kad jau pirmąją vizito dieną Kinijos delegacija su amerikiečiais pasirašė eksporto sutarčių už 45 mlrd. dol., didžiausia iš jų – Kinijos nupirkta 200 lėktuvų „Boeing“ partija. Šie sandoriai Amerikai padės sukurti 235 tūkstančius darbo vietų, nes nedarbas čia siekia 9,4 proc.

Vokiečių laikraštis *Der Tagesspiegel* šį vizitą pavadino „**gigantų aukščiausio lygio susitikimu**” arba G2. Bet abiejų šalių vadovai neparodė, kad jie daugiau ne partneriai, o varžovai. Be didelio susirūpinimo pakalbėję apie padėti Korėjos pusiasalyje, Irano branduolinę programą, jie priėmė bendrą pareiškimą, kuriame reiškiamas susirūpinimas branduolinių arsenalų didinimu.

Žinoma, tik bendrais bruožais aptartas žmogaus teisių klausimas Kinijoje, neužsiminta net apie 9 mln. uigūrų problemą, apie tai, kad Pekinas iki šiol remia diktatoriškus režimus. Pastarasis nepatenkintas, kad JAV parduoda ginklus Taivanui, kad kviečia į svečius ir išskėstomis rankomis priima Tibeto dvasinį vadovą Dalai Lama (Hu Jintao 1988 m. vadovavo šiai provincijai).

Kaip pastebi *Frankfurter Rundschau*, Pekinas ir Washington stengiasi išvengti atviro konflikto, bet kai derybos baigsis, ir raudonas kilimas bus vėl suvyniotas, jie iš naujo taps nebe partneriais, o konkurentais.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LIETUVOS GAMTINIO PASTATYMO

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

„DAINAVOS” CHORO KONCERTAS

„Dainavos” choras religinio koncerto metu. Diriguoja Dalius Polikaitis, vargonais groja Ričardas Sokas.

Koncertą sausio 23 d. 3 val. po pietų Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagos Marquette parke, pavadino „Aukos dvasia”.

Koncertas buvo skirtas

„Malda už tėvynę” choras pradeda iškilmingą susikaupimo šventę.

Girdime Vidmanto Bartulio penkių dalių „Mišias” mišriam chorui ir vargonams

Tada choras gieda anglų kompozitoriaus John Rutter „Requiem”, kurio tekstas sudarytas iš lotyniškojo Mišių teksto, iš Psalmyno ir iš Anglikonų bažnyčios laidotuvių apeigų. Angliškieji tekstai buvo atlikti lietuvių kalba. Tame kūrinyje išskyla vilties dvasia, nes mirtis dar nebaigta – iš aukos gimsta

Targonski ir arfa Joanne Glover. „Jėzau, prisimink mane” – Jacques Berthier muzika, choras eidamas nuo vargonų prie altoriaus giedojų ir „In paradisum” grigalinę giesmę – solo atliko Audrius ir Marius Polikaičiai.

Choras atliko Vaclovo Augustino „Taikos dvasia”,

/ *Taikos dvasia, būk visose pasaulio dienose.*

Koncertas baigėsi Česlovo Sasnausko „Kur bėga Šešupė”.

Intarpuose aktorė A. Budrytė-Nakienė deklamavo Bernardo Brazdžionio „Trijų vizijų” ištraukas.

Koncertą dirigavo Darius Polikaitis, kuris nuo 1988

Dirigentas Darius Polikaitis.

Prie altoriaus – kairėje Aktorė Budrytė-Nakienė ir choras.

Sausio 13-ąją žuvusiems pagerbti. Jis pradėtas šauksmais „Lietuva, Lietuva” ir šūviais, riauvojant tankams prie Televizijos bokšto Vilniuje, Lietuvoje. Presbiterijoje aktorė Audrė Budrytė-Nakienė prabyla poeto Bernardo Brazdžionio žodžiais ir aštuoni šimtai žmonių mirtinoje tyloje seka tariant: Loreta Asinavičiūtė, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas Petras Kavoliukas, Vidas Maciulevičius, Titas Masiulis, Alvydas Matulka, Apolinaras Juozas Povilaitis, Ignas Šimulionis, Vytautas Vaitkus, Vytautas Koncevičius, kai tautiniais rūbais pasipuošę mergaitė ir berniukas – po kiekvieno žuvusio ištarmos pavardės uždega žvakutę ir virš didžiojo altoriaus, tarsi kuore, žiba negėstančių aukų dvasios. Ir tada – J. Dambrausko

neoromantizmo dvasioje. Kūrinys sukurtas prasidėjus Atgimimui 1987 m. Solo partijas atlieka Rima Birutienė, Greta Miškinienė ir Rasita Whittingham.

naujas gyvenimas. Giedant *Lux aeterna* ir *Pre Jesu* dalį solo atliko Rima Birutienė.

Maurice Ravel kūrinį „Pavane pour une Infante Defunte” grojo fleita Lisa

sukurtą B. Brazdžionio žodžiams, kurio trečias posmelis baigiasi „...kad visos tautos tavo šventę švęstų / kad visos dienos būtų tavo puoštos, / kad būtum tų visų kelionių uostas.

metų yra „Dainavos” dirigentas ir meno vadovas. Koncertmeisteris Ričardas Sokas, Lietuvos muzikos akademijos absolventas, grojo vargonais. Jis su „Dainava” dirba jau šešti metai.

Po koncerto sustojusi aštuonių šimtų klausytojų publika (Švč. M. Marijos bažnyčioje daugiau netelpa) audringomis ovacijomis išreiškė padėką. Lankant „Dainavos” koncertus, tenka pareikšti, kad tai buvo pats geriausias ir meniškiausias koncertas, kokį šis meno vienetą yra atlikęs.

Šiais metais ne tik Lietuva, bet ir užsienio lietuviai minėjo 20 metų, kai Sausio 13-osios naktį tauta neteko keturiolika savo žuvusiųjų. Čikagos bei plačiųjų apylinkių lietuviai ypatingu susikaupimu pagerbė Lietuvos didvyrius, nors kartais mes jaučiame nusivylimą, kas vyksta Lietuvoje, kai politikai nesupranta, kad ir čia yra Lietuva.

Visuomenė dėkoja „Dainavai” už koncertą.

Donato Soko nuotraukos.

PASAULIO LENKAI KOVOS PRIEŠ LIETUVOS ŠVIETIMO ĮSTATYMĄ

Anatolijus Lapinskas

Lietuvos lenkų veikėjai, prieš porą metų ėmęsi gerai koordinuotų ir suplanuotų veiksmų, kiršindami lietuvių ir lenkų tautas, o dar daugiau valstybes, savo piktavališkoje veikloje energingai plečia priemonių ir net geografinės apimties ratą. Pradėję savo žygį 2009-ųjų pavasarį mitingu prie Čekijos ambasados su originaliu šūkiu: „Pergyvenome švedų tvaną, pergyvenome sovietinį, pergyvensime ir dabartinės valdžios tvaną, kuri labai engia Vilnijos žmones”, jie netrukus pakilo į Europos erdves.

Tų pačių metų rudenį į kovą įsijungė išrinktas europarlamentaras Valdemaras Tomaševskis. Dar neapšilęs kojų, jis iš karto EK pirminkui Jose Manuell Barosso pažėrė pretenzijų dėl lenkų tautinės mažumos diskriminavimo ir pagrąsino, kad jei padėtis nepagerės, jis ją ketina iškelti Europos Parlamente. Kaip tarė, taip padarė: suorganizavo savo vienkalbių chorą - 10 Lenkijai atstovaujančių parlamentarų, kurie ta pačia tema kreipėsi su laišku į EP pirmininką Jerzy Buzek. Šių žygių rezultatas - šnipštas. Po pusmečio minėtas EP narys subūrė jau daugianacionalinę ir netgi daugiapartinę komandą – trijų lenkų ir vieno vengrų, kurie vėlgi parengė tokios pačios tonacijos pareiškimą. Tačiau, kad jis taptų oficialiu EP dokumentu ir būtų perduotas Lietuvos valdžiai, per 3 mėnesius reikėjo surinkti 368 europarlamentarų parašus. Minėta komanda surinko 61 parašą... Rezultatas vėlgi iš „š” raidės.

Nusivylę EP gebėjimais vykdyti Lietuvos lenkų veikėjų reikalavimus, šie kovotojai perdavė pragariško darbo estafetę Europos Tarybos Parlamentinei asamblėjai (ETPA) ir kitam „kūrikui” - Lenkijos delegacijos ETPA vadovui Dariusz Lipinski. Jis parengė rezoliucijos „Dėl lygių švietimo galimybių Lietuvos tautinių mažumų mokyklose” projekto tekstą. Tačiau jis net nepateko į ETPA darbotvarkę ir buvo nugrūstas į ETPA komitetų glūdumas. Vėl, jau literatūrine kalba tariant – nesėkmė.

Kodėl lenkai skundžia Lietuvą?

Čia galima būtų susimąstyti, kodėl Lietuvos lenkai iš viso skundžia Lietuvą Europai, iš kur tas įniršis? Juk dar 1997 m. rudenį ta pati Parlamentinė Asamblėja priėmė Rekomendaciją Nr. 1339 dėl Lietuvos, kurioje greta kitų dalykų pažymėta, kad „įvairios administravimo reformos vykdomos pagal Europos Tarybos programas, teisė vartoti tautinių mažumų kalbas yra juridškai apsaugota pagal Europos regionų, arba mažumų, kalbų chartijos

principus; mažumų klausimai sprendžiami laikantis abipusio kompromiso”. **Asamblėja pasveikino Lietuvą, įtvirtinusią teisinę valstybę ir gerus santykius su kaimyninėmis valstybėmis** ir nusprendė, kad 1995 m. pradėtas monitoringas baigėsi.

Panašiu metu, 1995 m. liepos 23-27 d. Lenkijos Pultusko mieste vykęs Pirmasis Polonijos švietimo forumas, kuriame dalyvavo lenkų tautinės mažumos švietimo specialistai iš 20 pasaulio šalių, pripažino, **kad geriausia lenkų tautinės mažumos švietimo sistema yra Lietuvoje**. Deja, vietoje to, kad reklamuotų Lietuvą, kaip geriausią lenkų švietimo pavyzdį visam pasauliui, Lietuvos lenkų veikėjai ėmė dar labiau keikti Lietuvos valdžią dėl „baisios” lenkų švietimo padėties pačiais bjauriausiais žodžiais aukščiausiose Europos instancijose, taip pat, aišku, ir pačioje Lenkijoje.

Konfliktą aitrinti ėmėsi netgi pats Lenkijos prezidentas Bronislaw Komorowski. Pernai gruodžio viduryje jis pareiškė tikįs, kad „Lietuva priims drąsius sprendimus ir išspręs esminius lenkų tautinės mažumos klausimus”, tarpe jų ir švietimo. Taip pat jis pažymėjo, kad „netrukus švėsime 20-ąsias Lietuvos ir Lenkijos sutarties metines”, „reikės kritiškai įvertinti ką mums pavyko iš tos sutarties įvykdyti, o kas, deja, liko tik popieriuje”. Nelaukdamas metinių (jos bus tik 2014 m.) galėčiau prezidentui pasakyti, kad vykdant dabartinę Lenkijos politiką, popieriuje liko jau pats pirmasis sutarties punktas: „Susitariančiosios Šalys kurs savo santykius... teikdamos pirmenybę tarptautinei teisei...nesikišimo į vidaus reikalus... principams”. Kad savo šalies piliečių švietimas yra kiekvienos valstybės vidaus reikalas, turėtų žinoti ir Lenkijos prezidentas. Deja, atrodo, kad iki šiol to nežino.

Baisus lenkų melas

Betgi grįžkime į Lietuvos lenkų veikėjų kasdienės kovos lauką (turbūt pasikabinus šūkį „be kovos nėra dienos”). Sužlugus akcijoms Europos Parlamente ir Parlamentinėje asamblėjoje, tie veikėjai ėmėsi

Vilniaus krašto Lavoriškių pagrindinės mokyklos mokiniai laukia dovanėlių iš Kalėdų senelio, kuris gyvena Amerikoje. Už jų – Tautos fondo geradarės – dr. V. Bražėnaitė-Paronetto ir dr. R. Šomkaitė.

vienintelio likusio neišnaudoto arealo: globalinės arba viso pasaulio erdvės. Būtent visam pasauliui skirta Lietuvos lenkų portalo „wilnoteka.lt” sukurta peticija, pavadinta „Lenkų mokykloms Lietuvoje ginti” („W obronie polskich szkół na Litwie”). Prie jos, kaip priedas pridėtas trijų puslapių „Atviras laiškas lenkų mokykloms Lietuvoje ginti”, adresuotas Lietuvos ir Lenkijos aukščiausiems pareigūnams, tarsi jie kartu būtų atsakingi už Lietuvos švietimo padėtį.

Peticija pradedama gana kraupiu stiliumi: „Paskutiniai pranešimai iš Lietuvos Seimo... po paskutinių įvykių ir diplomatinio spaudimo... tai nereikia, kad grėsmės nėra...” Toliau peticijoje dėstoma, kad naujasis švietimo įstatymas kelia „milžinišką Lietuvos lenkų visuomenės nerimą”, nes pagal naują įstatymą „bus įvestas prievartinis dalies dalykų dėstymas valstybine kalba”. Pagal tokį mąstymą visus pasaulio įstatymus reikėtų vadinti prievartiniais, ne tik įstatymus, bet ir, pvz., kelių eismo taisykles su „prievartiniu” nurodymu mūsų krašte važiuoti dešine puse, keista, kad Lietuvos lenkai dėl jų dar nesiskundžia. Kitas peticijos kaltinimas esą bus įteisinta lietuviškų mokyklų viršenybė ir uždamos lenkų mokyklos neatitinka tikrovės. Tai galėtų patvirtinti ir lenkai Lietuvos Seimo nariai. Bet tai galutinai sugriautų peticiją...

Toliau - įdomiau. „Wilnotekos” redakcija, pati parengusi peticiją, „nutarė prisijungti” prie parašų rinkimo akcijos ir „suteikti galimybę rinkti parašus ne tik Lietuvoje”. Redakcijos manymu, „tik bendras Lietuvoje, Lenkijoje ir pasaulyje gyvenančių lenkų protestas gali sulaukti antilenkiškas Lietuvos valdžios pretenzijas”. Kadangi visame pasaulyje veikiančios lenkų organizacijos (jų yra 136 šalyse)

gavo nurodymus pasirašyti peticiją, teoriškai tikėtina, kad „Wilnotekos” kompiuteris sulauks apie 60 mln. parašų, tiek, sako, yra lenkų visame pasaulyje.

Prie šios fantasmagorijos, o greičiau psychodelinio cirko reikėtų pridėti dar keletą idėjų. „Wilnotekos” peticijos pasąž: „Lenkų mokyklų likimas liečia ne tik Lietuvos lenkus. Daug Lietuvos lenkų mokyklų absolventų... gyvena įvairiose pasaulio šalyse”. Na ir tegul gyvena kur nors Airijoje, bet tuomet, koks jų reikalas, kaip dėstoma Lietuvos geografija Lietuvoje? O toliau dar gražiau: „Nėra ko stebėtis, kad Lietuvos lenkai kreipiasi pagalbos į Lenkiją ir lenkus, gyvenančius Lenkijoje. Tai viena tauta, bendra istorija ir tradicija”.

Keista, bet šį faktą tvirtindami, „Wilnotekos” šeimininkai užmiršo pasižiūrėti į Lenkijos Konstituciją, kurioje sakoma kitaip: „Lenkijos tauta yra visi Lenkijos piliečiai”. Negi Lietuvos lenkai jau turi Lenkijos pasus? Tvirtinimas, kad jie faktiškai turi teisę kreiptis pagalbos į kitą valstybę dėl vieno iš Lietuvos įstatymų panaikinimo sudaro toli siekiantį precedentą su nenusakomomis pasekmėmis. Ar supranta tai Lietuvos lenkai, ar supranta tai Lietuvos valdžia?

Beje, 2010 m. gruodžio 13 d. lenkų mitinge prie Prezidentūros jau sukinėjosi neaišku iš kur atvykę vyrukai su užrašais nugaroje: „Služba Bezpieczeństwa”. Gal čia jau buvo ta laukiama pagalba? Negi kitame, tarkim, jau rusų mitinge pasirodys vyrukai su rusiškais užrašais: „Služba bezopasnosti” (neduok Dieve „gosbezopasnosti”, tuomet jau šurpuliukai per nugarą nubėgtų)? Bet taip greičiausiai nebus, taip manyti verčia besikeičianti Rusijos politika. Štai Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev Latvijos prezidentui neseniai

pasakė: Latvijos rusų reikalus turi spręsti pati Latvija, tai Latvijos, ne Rusijos rūpestis. O Rusijos ambasadorius Latvijoje dar pridėjo: gyvenant bet kurioje šalyje, reikia gerbti jos įstatymus, tradicijas, kultūrą ir kalbą, tuomet tu nesijausi čia svetimu žmogumi. Tokį požiūrį padėjo suformuoti ir ryžtinga Latvijos švietimo politika. Ar sulauksime to laiko, kai panašius žodžius, bet jau Lietuvai pasakys Lenkijos prezidentas ir ambasadorius?

O dabar visos šios istorijos sensacija

Šią peticiją suorganizavę „Wilnotekos” vadovai, jeigu jie būtų privatus asmenys, galėtų parengti ir rinkti parašus už bet kokią peticiją, pvz., dėl vėjo energetikos plėtros Vilniaus krašte arba kreiptis pagalbos į užsienio valstybę dėl, pvz., Eišiškių kultūros namų remonto. Tačiau jeigu jie yra susiję su Lietuvos valstybės institucijomis ir prašo užsienio pagalbos dėl vieno ar kito vidaus įstatymo priėmimo sutrukdymo, platina dar ir kitokią šmeižtą apie Lietuvą, tuomet tokius veiksmus reikėtų vadinti valstybės masto skandalu. Deja, „Wilnotekos” vadovai Edita Maksimovič ir Valentas Voinilo yra kartu ir Lietuvos valstybinės televizijos bendradarbiai, vedantys lenkų kalba laidą „Vilniaus albumas”, tiesa, ten apsiribojantys kultūros temomis.

Ar taip galėtų būti bet kurios pasaulio šalies valstybinėje įstaigoje, taip pat ir Lenkijoje, kad valstybės darbuotojas varytų užsieniui šmeižtą apie savo valstybę? Niekada. Nereikia ir valstybinės įstaigos. Jeigu Lenkijos lietuvių mokyklų moksleiviai imtų rinkti parašus dėl lenkų kalbos egzamino reikalavimų sumažinimo, nes jis jiems per sunkus, tokias mokyklas Lenkijos valdžia tuojau pat

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 12 d., šeštadienį, Lietuvių namų viršutinėje salėje vyks atvirkštinės loterijos vakaras 6:30 v.v. *Rengia Šv. Kazimiero parapija.*

VASARIO 26 d., šeštadienį, - Nepriklausomybės šventės minėjimas, 6 v.v. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje. *Minėjimą rengia JAV LB Clevelando skyriaus valdyba.*

Brangiam studijų ir gyvenimo draugui,

A.† A.

Architektui BRONIUI ARUI

išėjus į amžinybę, kartu liūdime ir reiškiame gilią užuojautą žmonai EGLEI dukrai RŪTAI ir sūnui JONUI su šeimomis.

Romas ir Brutenis Veitai ir šeimos

VOKIETIJOJE ATIDENGTA ATMINIMO LENTA A. STULGINSKIUI

Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Mindaugas Butkus sausio 20 dieną didžiausiame Vokietijos federalinės Saksonijos-Anhalto žemės mieste Halėje dalyvavo atminimo lentos Lietuvos prezidentui Aleksandrui Stulginskiui atidarymo šventėje, skelbia URM. Lenta atidengta ant Halės ir Vitenbergo miestų Martino Liuterio universiteto sienos.

(Atkelta iš 10 psl.)
PASAULIO LENKAI...

uždarytų ir jas paverstų lenkiškomis.

Lietuvos valdžia, vietoje to, kad priimtų reikalingus šaliai įstatymus be užsienio kišimosi, kaip kad daro visos suverenios valstybės, leidžiasi į begalines diskusijas dėl kelių įstatymo straipsnių pakeitimo, nors aišku, kad jos bus bevaisės. Dar pernai Lietuvos lenkų vadas V.Tomaševskis aiškiai pasakė, kad Lietuvos lenkai jokiomis sąlygomis nesutiks su lietuvių kalbos egzamino suvienodinimu nei po kelių, nei po keliolikos metų, taigi niekada.

Kadangi jo partijoje jokių prieštaravimų nebūna, o lenkų mokyklų vadovai yra karščiausi šios partijos rėmėjai, tokių derybų baigtis visiškai aiški. Bet tuomet darosi neaišku, **kas Lietuvoje tvarko valstybinę švietimo politiką** ir apskritai valstybės reikalus – Švietimo ministerija, Vyriausybė, ar vienos marginalios partijos vadai?

Ši universitetą 1918 m. Nepriklausomybės akto signataras ir antrasis Lietuvos prezidentas A. Stulginskis baigė 1913 metais.

Šventinės atminimo lentos atidengimo dieną taip pat dalyvavo Lietuvos žemės ūkio ministras Kazimieras Starkevičius, Saksonijos-Anhalto žemės ūkio ir aplinkos ministras Hermann Onko Aeikens, Vokietijos ir Lietuvos draugijos pirmininkas Ulrich Rosengarten, Lietuvos garbės konsulas Erfurte Bernd Moser ir universiteto vadovai.

LR URM

MININT TARPTAUTINĘ HOLOKAUSTO AUKŲ ATMINIMO DIENĄ

Vilnius, sausio 27 d. (LR URM). Minėdamas Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) pirmininkas, Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pakvietė ESBO šalis toliau stiprinti pastangas kovoti su antisemitizmu ir kitomis netolerancijos formomis, skatinti atminimą ir švietimą.

ESBO šalys narės yra įsipareigojusios „skatinti Holokausto tragedijos atminimą ir tinkamą švietimą bei siekti, kad pagarbai visoms etninėms ir religinėms grupėms būtų skiriama derama svarba.”

PASTABOS IR NUOMONĖS

LAISVĖS STATULOS ŠVIESA

Anais laikais, kai JAV galėjai pasiekti tik laivu New York uosto žiotyse buvo pastatyta milžiniška Laisvės statula, aukštai kelianti liepsnojančią žibintą, o antroje rankoje laikanti įstatymų knygą. Tai buvo prancūzų tautos dovana Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Prancūzija buvo pirmoji valstybė, kuri ištiesė pagalbos ranką besikuriančiai Amerikai. Prieš Didžiąją Britaniją kariauti už jos laisvę, į Ameriką atvyko sava-noriai. Prancūzija tuomet nesutarė su Didžiąja Britanija ir visokiomis priemonėmis, būdais rėmė Jungtinių Amerikos Valstijų kelią į nepriklausomybę. Prancūzija pirmoji pripažinusi JAV kaip egzistuojančią valstybę, tada buvo galingiausia, turėjusia didžiausią įtaką, valstybė.

New York tada buvo JAV sostinė. Čia gyveno ir George Washington, Amerikos Laisvės karo generolas ir pirmas prezidentas. Čia atvyko ir pirmasis Prancūzijos ambasadorius Francois Rene Chateaubriand. Pagal nustatytą protokolą, prezidentui jis įteikė skiriamuosius raštus, pasakė kalbą, palinkėjo naujajai valstybei kuo geriausios ateities.

Prancūzijos ambasadorius, būdamas pasiuntiniu kituose kraštuose, buvo regėjęs puošnių rūmų, dalyvavęs dideliuose priėmimuose, kur

žvilgėjo auksas, buvo daug prabangos. Washington kaip armijos generolas, atsakė svečiui kalba ir pakvietė vaišių. Ambasadorius Chateaubriand nustebė, kai nepamatė jokio pasirengimo, kad jis čia bus vaišinamas. Prezidentas jį įvedė į kitą kambarį, kur degė židiny. Jis įmetė kelias bulves į židinį, kad jos iškeptų, ant stalo padėjo paprastas lėkštes, sviesto puodelius. Ambasadorius buvo įpratęs valgyti iš auksinių indų, apsuptas šnarančių šilkų, dvelkiančių brangiausiais kvepalais. Dabar sklido tik kvepiančių bulvių kvapas.

Prezidentas Washington jam pasakė, kad Amerika yra jauna valstybė, nieko neturinti, išskyrus didelį norą gyventi laisvėje.

Ambasadorius aprašė šį vizitą kaip patį brangiausią, patį išpūdingiausią priėmimą. Jis rašė: šitoji valstybė tikrai toli nueis ir daug pasieks.

Taip ir atsitiko. Amerika augo, stiprėjo, metai iš metų, nes gynė žmogaus tiesą ir laisvę.

Švenčiant Amerikos nepriklausomybės šventę, šimto metų sukaktį, prancūzų tauta dovanojo Laisvės statulą. Amerikos jaunimas surinko aukas tik jos pjedestalui - didžiulėm salėm, kuriose įkurti muziejai bus pastatyti.

Ant pjedestalo šono prie Laisvės statulos kojų yra iškalta emigrantės eilėraštis,

ISTORIJOS NEŽINANTYS PRAŽŪVA

Pažvelkime į senovės graikų ir galingą Romos imperiją, šiandien jos jau nereikšmingos valstybės.

Mums svarbiau žinoti Lietuvos istoriją nuo pirmų istorijos lapų iki šiandien. Ir suprasti, todėl Lietuva biedna, mažytė valstybėlė tarp didžiųjų. Vytautas Didysis kartą užvaldė žemes iki Juodosios jūros. Kodėl pasitraukė? Šiandien mums svarbiausia įsigilinti kaimynų istorijos, esame apsupti Rusijos iš dviejų pusių - Karaliaučiaus sritis. Rusų grobuoniškumas neleis jiems ilsėtis, kol jie Pabaltijo valstybes vėl okupuos.

Lenkai buvo, yra ir bus mūsų amžini priešai, kol mes neįsigilinsime į lenkų istoriją. Senovėje Lenkija buvo mažą slavų valstybėlę, užgrobdama kaimynų žemes, Lenkija savo plotą išplėtė toli į Gudijos žemes, Vokietiją per Prūsijos, lenkų koridorius žvėriškai atplėšė Vilnių, mūsų sostinę su didžiuliais plotais žemės. Nei viena valstybė arti ir toli esanti, demokratinė Amerika nesutramdė lenkų. Anglų ir prancūzų Lenkija

kurstoma erzinti Vokietiją, nes Vokietijos industrija sparčiai auga. Nors neturtinga ir pramonės neišvysčiusi Lenkija savo grobuoniškus tikslus ugdė. Prie Vilniaus krašto sienos, lenkai iš kalėjimo lenkų uniforma aprengtą kalinį nušovė. Apkaltina Lietuvą tuo nužudymu, Lietuva prašė lenkų, kad leistų sudaryti komisiją tam reikalui ištirti. Lenkai griežtai atsisakė ir įteikė Lietuvai ultimatumą 1938 metais įsileisti Lenkijos ambasadą į Kauną ir kitus miestus. Nesutikus, Lenkijos kariuomenė paruošta karui su Lietuva. Lietuva prašė pasaulio užtarmimo, pasaulis buvo kurčias. Prieš tai 1937 metais jau Lenkija ruošėsi Lietuvos okupacijai su visu Klaipėdos kraštu, kadangi Hitleris buvo greitesnis, lenkai apsispylė.

Vilniaus krašto okupacijos metu lietuviai buvo žudomi, persekiojami visokiais būdais, kad apleistų savo gimtąsias žemes lenkams. Antrojo karo metu lenkų Armija Krajova išžudė daug lietuvių, daug šeimų gyvus sudegino jų namuose. Po karo sudarė planus užgrobti Vilnių,

„DIRVAI” AUKOJO

Č.Satkas, Kirtland, OH	123
E.Jarašūnas, Santa Monica, CA ..	95
J.Januta, Oakland, CA.....	77
V.Šilas, Chicago, IL	50
D.Degesys, St.Petersburg, FL.....	45
A.Pautienis, Richmond Hts., OH	45
G.Janušonis, Rochester, NY.....	40
R.Gedeit, Huntley, IL.....	25
A.Kovas, Hot Springs, AR.....	22
P.Švarcas, Oceanside, CA	22
S.Petravičius,	
Rancho Palos Verdes, CA.....	20
A.Reventas, Houston, TX	20
K.Biliūnas, Willowick, OH.....	15
V.Butkus, Euclid, OH.....	15
G.Likander, Kankakee, IL.....	15
D.Užas, Maspeth, NY	15

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

kurio turinys maždaug toks: „Ateikite pas mane visi vargstantieji, aš jus priglau-siu. Palikite savo ašaras man, ir savo vargą man, ir keliau-kite į šalį, kur kiekvienas yra laisvas. Aš saugosiu laisvę”. Tie žodžiai dar ir dabar yra brangūs. Dar ir dabar vilioja naujus emigrantus. Amerikoje statulos žibinto šviesa tapo tautų laisvės simboliu. Ją mato visi pavergtieji.

Liepos 4-jį yra ne tik Amerikos nepriklausomybės šventė, bet ir viso pasaulio šventė. Žmonių, kurie siekia laisvės ir teisingumo. Ir šiandien Amerikos Laisvės žibintas stiprina visus.

Vladas Armalis

Lietuvos sostinę ir okupuoti visą Lietuvą, dokumentai rasti Vilniaus bažnyčioje.

2009 m. lapkričio 7 d. pasirašyta lenkų, ukrainiečių ir lietuvių sutartis apsigynimui nuo rusų. Gal jau bus paskutinė sutartis su lenkais.

Matosi, kad Juknevičienė istorijos nežino, pasirašydama plačiai atidarė duris Trojos arkliui. Sutartyje nurodoma, kad Lietuvoje per mažai eilinių karių, karininkų per daug, iš to matyti, kad Lenkija parūpins milijoną karių, tarpe kurių bus užsimaskavusių šnipų, aukšto rango karininkų, kad lengvai galėtų okupuoti Lietuvą.

Įsileidome kartą rusus bendrai savigynai, netrukus visa Lietuva okupuota. Ar Juknevičienė nemato panašumo? Iš viso matyti, kad Juknevičienė labai trūksta istorijos žinių ir tie asmenys, kurie įgaliojo ją pasirašyti Lietuvos mirties aktą, taip pat yra istorijos nežinantys žmonės. Mums visiems reikia būtinai išreik-lauti panaikinti išdavikiško akto sutartį. Visi aktai, visos sutartys per amžius buvo pasirašomos ir sulaužomos. *Algis Virvytis*

LIETUVOS KREPŠINIO FEDERACIJA NETENKA PAGRINDINIO RĖMĖJO

Verslininkas Antanas Guoga neberems Lietuvos krepšinio. Įžymaus pokerio žaidėjo valdoma bendrovė „Lažybų strateginė grupė“, kuriai priklauso prekės ženklas „TonyBet“, pagrindinė Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) rėmėja išbuvo mažiau nei metus. LKF generalinis sekretorius Mindaugas Balčiūnas *DELFI* teigė suprantantis A. Guogos sprendimo motyvus ir tikino, kad finansinės problemos federacijai negresia.

„Žinoma, liūdna – neteksim labai didelės paramos. Bet suprantama, kad žmonių kantrybė nėra begalinė. Bendradarbiavimo sutartis buvo sudaryta metams ir turėjome minčių ją pratęsti, tačiau įstatymai dabar tokie, kad A. Guogai neapsimoka mūsų remti. Jis ir taip labai daug padėjo.

Geranorišką valią visada turi lydėti ir komerciniai santykiai, rėmėjas turi gauti tam

Lietuvos Krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas, „TonyBet“ savininkas Antanas Guoga ir Lietuvos krepšinio rinktinės, laimėjusios 2010 m. Pasaulio krepšinio čempionate, Turkijoje bronzos medalius kapitonas Robertas Javtokas.

tikrą grąžą. Pats Antanas liks prie federacijos, prie rinktinės, tiesiog situacija nėra palanki tolesnei paramai“, - aiškino M. Balčiūnas.

Tinklapis *15min.lt* pranešė, kad A. Guoga neberems ir Lietuvos krepšinio klubų: Vilniaus „Sakalų“ ir „Lietuvos ryto“ bei Kauno „Žalgirio“. Verslininkas savo žingsnį

aiškino Lietuvoje sudaryta nepalankia teisine baze lažybų verslo vystymui ir kaltino Valstybinę lažybų priežiūros komisiją dėl nelankstaus požiūrio.

„Jei sportui mūsų pinigų nereikia, tai mes jų be reikalo ir nešvaistysime. Ši absurdiška situacija tik parodo, kur mūsų šalis yra nusiritusi.

KELIAS Į RUSIJĄ – GRĮSTAS APGAULE?

Maskvos glėbin puolusi ir į aukos vaidmenį įsijautusi Donata Rimšaitė savo žingsnį aiškino sporto sunkmečiu Lietuvoje. Tačiau penkiakovininkė linkusi nutylėti, kokias išskirtines sąlygas ji turėjo gimtinėje ir kaip vedžiojo lietuvius už nosies, rašo „Lietuvos rytas“.

Dabar D. Rimšaitė gali atsidurti aklavietėje. Nors rusai jau regi lietuvę klausančią jos garbei atliekamo Rusijos himno, 2010-ųjų pasaulio vicečempionei neturėtų pavykti startuoti 2012-ųjų Londono olimpiadoje atstovaujant kitai šaliai. Pasak Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidento Artūro Poviliūno, „po neapgalvoto Donatos poelgio ir pareiškimų vieną kartą reikia užbaigti tyčiojimąsi iš Lietuvos sporto“.

LTOK pasinaudos Olimpinės chartijos 46-ąja taisykle ir neišduos leidimo D. Rimšaitėi apsivilkti Rusijos aprangą kitų metų olimpiadoje.

Be to, išskirtinių sąlygų Lietuvoje išsireikalavusi sportininkė Tarptautinio olimpinio

komiteto (IOC) Solidarumo fondui turės sugrąžinti 4 mėnesius mokėtą stipendiją po 800 JAV dolerių (apie 2,1 tūkst. litų).

Įskaitant Lietuvoje gaunamą stipendiją ir LTOK skiriamus maistpinigius, kas mėnesį penkiakovininkė gaudavo apie 6 tūkst. litų, bet reikalavo, kad šie duomenys nebūtų skelbiami.

„Lietuva privalo išgirsti visą tiesą apie D. Rimšaitę“, – įsitikinęs LTOK prezidentas A. Poviliūnas. Jis nenorėjo atsakyti, ar D. Rimšaitė būtų laukiama, jei vis dėlto apsispręstų grįžti į Lietuvos olimpinę šeimą. Pasak A. Poviliūno, „per toli nueita – jos likimą spręstų LTOK vykdomasis komitetas“.

FOR RENT
NEFF Rd. North of Lake.
Shore.Blvd
3rd. Floor, 2 bdrms,
carpeted, fridge
\$450 per month+sec
dep. Includes Direct TV
with HBO
Call (440) 479-7406

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

Jei Lietuvos bendrovė negali priimti kliento iš užsienio, ji tiesiog yra priversta užsidaryti. Aš nenoriu peikti šių valdininkų, nes jie dirba sąžiningai. Bėda ta, kad jie nelankstūs ir negali patikėti, jog mūsų verslas gali egzistuoti be korupcijos ir nešvarių pinigų“, - *15min.lt* teigė A. Guoga, kuris svarstė galimybę savo verslą iškelti į Estiją.

A. Guoga LKF pradėjo remti po to, kai praėjusių metų pavasarį bendradarbiavimą su federacija kiek netikėtai nutraukė naftos perdirbimo bendrovė „Orlen Lietuva“. M. Balčiūnas vylėsi, kad LKF ir šįkart pavyks greitai surasti naujus rėmėjus.

„Reikia šiek tiek palaukti, ir neabejoju, kad viskas išsi-

spręs sėkmingai“, - sakė LKF generalinis sekretorius.

Netrukus Vilniuje bus pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, kuria kol kas neįvardijama kompanija įsipareigos tapti pagrindine šiemet Lietuvoje vykšančio Europos vyrų krepšinio čempionato rėmėja. M. Balčiūnas teigė, jog pirmenybių generalinis rėmėjas skirs pinigų ir Lietuvos krepšiniui.

FOR RENT
TWO FAMILY HOUSE –
CLEVELAND
OFF E. 200th St.
1 bedroom up \$395,
2 bedrooms, down \$495
old style nicely restored –
NO PETS
Call (440) 823-5587

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telkianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)